

STANDARDSY PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU

ARBORISTICKÉ STANDARDY

**PÉČE O DŘEVINY KOLEM
VEŘEJNÉ DOPRAVNÍ
INFRASTRUKTURY**

SPPK A02 010:2020

Řada A

Care of woody plants along roads and railway lines

Pflege der Gehölzen entlang Fahrstrassen und Eisenbahnstrecken

Tento standard je určen pro definici technických a technologických postupů používaných při zakládání a péči o dřeviny rostoucí podél veřejné dopravní infrastruktury (VDI) – pozemních komunikací všech kategorií a železničních drah včetně vybavenosti.

Citované zdroje:

Nařízení EU č. 995/2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky

Nařízení vlády č. 339/2017 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru

Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky

ČSN 736101 (2018): Projektování silnic a dálnic

ČSN 839001 (1999): Sadovnictví a krajinářství – Terminologie, základní odborné termíny a definice

ČSN 839051 (2006): Technologie vegetačních úprav v krajině - Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy

ČSN 839061 (2006): Technologie vegetačních úprav v krajině - Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích

ČSN 83 9011 (2006): Technologie vegetačních úprav v krajině - Práce s půdou

TP 99: Vysazování a ošetřování silniční vegetace, Ministerstvo dopravy ČR, 2004

TKP 13: Vegetační úpravy, Ministerstvo dopravy ČR, 2006

TKP 13: Technické kvalitativní podmínky staveb státních drah, SŽDC, 2013

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů

Zpracování standardu:

Pro AOPK ČR zpracovala v roce 2014 - 2019 Lesnická a dřevařská fakulta, Mendelova univerzita v Brně.

Oponentské pracoviště:

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Autorský kolektiv:

Ing. Jaroslav Kolařík, Ph.D. (vedoucí autorského kolektivu), Ing. Miroslav Bulant, Ing. Tomáš Gabriel, Ladislav Kejha, Ing. Otakar Kozák, Bc. David Ladra, Ing. Ivona Smolková, Ing. Tomáš Staněk, CSc., Ing. Marie Šmidová, Ing. Lukáš Štefl, Mgr. Bohumír Trávníček, Ing. Dana Vojtišková, Ing. František Weisbauer

Spolupráce AOPK ČR: Ing. Brigita Neumannová, Ing. Libor Sedláček

Ilustrace:

Ing. Dana Vojtíšková

Dokumentace ke zpracování standardu je dostupná v knihovně AOPK ČR.

Standard schválen **18 -03- 2020**

RNDr. František Pelc
ředitel AOPK ČR

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Kaplanova 1931/1

148 00 Praha 11 - Chodov

-14-

Obsah

1 Účel a náplň standardu	4
1.1 Účel standardu	4
1.2 Kvalifikace osob	4
3 Evidence a kontroly	8
3.1 Ochranná pásma VDI a obvod dráhy	8
3.2 Evidence porostů dřevin	9
3.3 Evidence stromů	9
3.4 Režim prohlídek, kontrol a aktualizací	11
3.5 Významné defekty stromů	12
4 Výsadby a zakládání vegetačních prvků	13
4.1 Volba taxonů	13
4.2 Výsadby keřů	13
4.3 Výsadby stromů a stromových skupin	13
5 Péče o vegetační prvky	17
5.1 Péče o keřové skupiny	17
5.2 Péče o solitérní stromy	17
5.3 Péče o porosty dřevin	18
5.4 Použití přípravků pro ochranu rostlin	18
5.5 Ochrana dřevin proti zvěři	18
5.6 Likvidace invazních druhů rostlin	18
6 Kácení dřevin	19
6.1 Kácení stromů kolem VDI	19
6.2 Formální náležitosti	19
Příloha č. 1 Minimální vzdálenost výsadby dřevin a odstup větví od vozovky	20
Příloha č. 2 Rozsah kvalifikace osob pracujících na prvcích VDI	24
Příloha č. 3 Seznam dřevin doporučených k výsadbě podél silničních komunikací	25
Příloha č. 4 Druhy a odrůdy ovocných dřevin pro výsadby k silnicím II. a III. třídy a místním a účelovým komunikacím	33
Příloha č. 5 Seznam zpracovávaných Standardů péče o přírodu a krajinu (Arboristické standardy)	34

1 Účel a náplň standardu

1.1 Účel standardu

- 1.1.1 Standard „Péče o dřeviny kolem veřejné dopravní infrastruktury“ definuje rozsah a techniku zásahů do dřevin, realizovaných pro zajištění bezpečného provozu na komunikacích všech tříd dle zákona č. 13/1997 Sb. a na železničních dráhách dle zákona č. 266/1994 Sb.
- 1.1.2 Standard popisuje zásady týkající se výsadeb a rozsah možných zásahů tak, aby byla minimalizována možnost, že dojde k nedovolenému zásahu do dřevin rostoucích mimo les (viz ustanovení § 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb., zákon č. 114/1992 Sb.).
- 1.1.3 Standard je určen k aplikaci na dřeviny rostoucí jako vegetační doprovod veřejné dopravní infrastruktury (dále jen VDI) bez ohledu na to, zda se jedná o dřeviny rostoucí na pozemcích mimo les či na pozemcích určených k plnění funkce lesa.
- 1.1.4 Péče o vegetační doprovod komunikací v průjezdních úsecích obcí na pozemcích ve správě správce komunikace je povinností správce komunikace.
- 1.1.5 Základní odpovědnost za provozní bezpečnost stromů je povinností jejich vlastníka.
- 1.1.6 Standard zohledňuje možná bezpečnostní rizika charakteristická pro doprovod VDI.
- 1.1.7 Objektem kontrol a pěstebních zásahů se může stát vegetace, rostoucí v ochranných pásmech komunikací či dráhy. Rozsah ochranných pásem definuje 3.1.
- 1.1.8 Pokud v tomto standardu není stanoveno jinak, jsou při péči o dřeviny kolem VDI respektované zbývající Standardy péče o přírodu a krajinu (SPPK), zejména řady A (arboristické standardy), řady C (ÚSES a krajínotvorné prvky) a řady E (speciální opatření druhové ochrany)¹.

1.2 Kvalifikace osob

- 1.2.1 Rozsah kvalifikace osob, které provádějí zásahy do dřevin rostoucích jako vegetační doprovod komunikací či v obvodu a ochranném pásmu železniční dráhy, určuje správce dané komunikace či dráhy s přihlédnutím k možným bezpečnostním rizikům a platným právním požadavkům. Správce rovněž stanovuje, zda je při zásazích do vegetačního doprovodu povinný dohled a jakou má mít minimální kvalifikaci (viz Příloha č. 2).
- 1.2.4 **Základní kontrolu stromů** v rámci kontrol vegetace doprovázející veřejnou dopravní infrastrukturu provádí osoby pověřené jejich oprávněným správcem.

¹ <http://standardy.nature.cz/seznam-standardu/>

- 1.2.5 **Komplexní hodnocení stavu stromů** má interdisciplinární charakter a zahrnuje analýzu široké škály faktorů. Jedná se o odbornou činnost, která musí být prováděna kompetentní osobou, kterou mohou být:
- soudní znalci dle zákona č. 36/1967 Sb. se specializací zahrnující hodnocení stavu stromů nebo obdobnou, nebo
 - odborníci se vzděláním v oborech lesnických, zahradnických, přírodovědných, environmentálních apod., kde je problematika hodnocení stavu stromů vyučována, nebo
 - držitelé národního či mezinárodního dokladu prokazujícího odborné znalosti v této oblasti.²
- 1.2.6 Doporučenou kvalifikací pro osoby provádějící **výsadby keřů a stromů** včetně povýsadbové péče je úspěšné absolvování odborného zahradnického učiliště nebo vyššího vzdělání v oboru, případně jiný národní či mezinárodní doklad prokazující odborné znalosti.
- 1.2.7 Doporučenou kvalifikací pro osoby provádějící **řez stromů ve výškách** je uznávaný národní nebo mezinárodní doklad prokazující odborné znalosti pracovníka v oblasti arboristiky, kvalifikaci bezpečně se pohybovat v koruně za použití lezecké techniky nebo vysokozdvizné plošiny a bezpečně manipulovat s motorovou pilou.³

² Např. Český certifikovaný arborista – Konzultant, European Tree Technician apod.

³ Např. European Treeworker, ISA Certified Tree Worker Aerial Lift Specialist, ISA Certified Tree Worker Climber Specialist, ABA International úroveň A2, European forestry and environmental skills council (EFESC), Český certifikovaný arborista – Plošinář, Český certifikovaný arborista – Stromolezec, Technik arborista apod.

2 Právní rámec

- 2.1 **Zákon č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny – (ustanovení § 5 odst. 4 a 5, § 16 odst. 1 písm. f), § 26 odst. 1 písm. d), 29 písm. e), a § 34 odst. 1 písm. d)) reguluje záměrné šíření geograficky nepůvodních druhů rostlin a kříženců druhů rostlin v krajině a dále záměrné šíření geograficky nepůvodních druhů rostlin ve zvláště chráněných částech přírody (národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace).
- 2.2 **Zákon č. 13/1997 Sb.**, o pozemních komunikacích – (ustanovení §§ 15, 30, 33, 35) upravuje podmínky výsadeb stromů a keřů podél komunikací z hlediska rozhledových poměrů a stav silniční vegetace na silničních pomocných pozemcích a na jiných vhodných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice nebo místní komunikace z hlediska bezpečnosti užití pozemní komunikace a umožnění údržby komunikací či obhospodařování sousedních pozemků.
- 2.3 **Zákon č. 266/1994 Sb.**, o dráhách – (ustanovení §§ 4, 8, 9 a 10) stanovuje obvod a ochranná pásma dráhy a definuje činnosti, které je možné v těchto pásmech akceptovat, popř. z hlediska vlastníka daného pozemku činnosti, které musí strpět, a dále mj. uvádí základní práva a povinnosti vlastníka a provozovatele dráhy (§§ 20 až 22).
- 2.4 **Zákon č. 458/2000 Sb.**, energetický zákon – upravuje činnosti, které je možné provádět v okolí elektrifikovaných železničních drah.
- 2.5 **Zákon č. 89/2012 Sb.**, občanský zákoník – (ustanovení §§ 1016 a 1017) definuje v občansko-právní rovině vztah vlastníků stromů vůči vlastníkům okolních pozemků.
- 2.6 **Zákon č. 20/1987**, o státní památkové péči – stanovuje povinnost mít, pro všechny dřeviny na území kulturních památek a dřeviny nacházejících se v památkových zónách, rezervacích a v ochranných pásmech těchto památek a území, ke kácení a výsadbám závazné stanovisko (povolení, souhlas) orgánu památkové péče. Povinnost vyžádat si závazné stanovisko orgánu památkové péče může být pro určité nemovitosti nebo pro určité činnosti vyloučena, a to buď plánem ochrany památkové rezervace nebo památkové zóny, nebo rozhodnutím, kterým bylo vyhlášeno ochranné pásmo. Pokud se jedná o pěstební zásahy na dřevinách (řez), které rostou na pozemku kulturní památky, tak i zde je nutný souhlas orgánu památkové péče (uvedený zásah náleží do § 14 odst. 1 obnova kulturních památek).
- 2.7 **Řez dřevin** v prostředí mimo les může obecně provádět vlastník či jiná oprávněná osoba bez předchozího povolení či oznámení orgánu ochrany přírody v rozsahu a technologií, kterou nedojde k nedovolenému zásahu do dřevin rostoucích mimo les (viz ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. a § 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb.⁴).

⁴ (1) Nedovolenými zásahy do dřevin, které jsou v rozporu s požadavky na jejich ochranu, se rozumí zásahy vyvolávající poškozování nebo ničení dřevin, které způsobí podstatné nebo trvalé snížení jejich ekologických nebo společenských funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření.

(2) O nedovolený zásah podle odstavce 1 se nejedná, pokud je prováděn za účelem zachování nebo zlepšení některé z funkcí dřeviny, v rámci péče o zvláště chráněný druh rostliny nebo živočicha anebo pokud je prováděn v souladu s plánem péče o zvláště chráněné území.

2.8 Výjimku z 2.6 tvoří dřeviny se zvláštním režimem ochrany dle zákona č. 114/1992 Sb. zejména:

- dřeviny vyhlášené jako památné,
- dřeviny, které jsou biotopem jiných organismů, chráněných zákonem č. 114/1992 Sb., v kategorii ohrožený druh, silně či kriticky ohrožený druh, popř. evropsky významný druh,
- zvláště chráněné druhy volně rostoucích dřevin – tis červený, muk (jeřáb) český, jeřáb krkonošský, jalovec obecný nízký, dub pýřitý (šípák),
- dřeviny, kde by zásahem mohlo dojít k poškození nebo ničení hnízd a vajec nebo úhynu či významnému rušení (zejména během doby rozmnožování) volně žijících ptáků, pokud není orgánem ochrany přírody stanoven odchýlný postup (§5b odst. 1),
- dřeviny, které jsou součástí významného krajinného prvku (VKP)

V takovém případě je pro ošetření stromů nutný odpovídající správní akt příslušného orgánu ochrany přírody.

2.9 **Nařízení EU č. 995/2010** o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh. Každému, kdo uvádí dřevo a dřevařské výrobky na trhy EU, ukládá nařízení jako hlavní povinnost mít a pravidelně aktualizovat tzv. systém náležité péče. Ten obsahuje podle tyto tři prvky:

- přístup k informacím, které se týkají dodávek dříví na trh,
- posouzení rizik uvedení nezákonně vytěženého dříví nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh,
- zmírnění zjištěného rizika v případě, že zjištěné riziko uvedení nezákonně vytěženého dříví nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh není zanedbatelné.

2.10 **Zákon č. 226/2013 Sb.**, o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, upravuje „centrální evidenci“, která slouží ke kontrole systémů náležité péče (viz 2.9) a stanovuje působnost a pravomoc orgánů státní správy a sankce za správní delikty ve vztahu k nařízení EU č. 995/2010.

2.11 **Zákon č. 289/1995 Sb.**, o lesích (ustanovení § 22) definuje požadavky na zajištění bezpečnosti osob a majetku v souvislosti mimo jiné i s dřevinami rostoucími na pozemcích určených k plnění funkce lesa.

2.12 **Zákon č. 326/2004 Sb.**, o rostlinolékařské péči (ustanovení § 3) definuje požadavky na fyzické a právnické osoby z titulu zjišťování a omezování šíření škodlivých organismů včetně plevelů a stanoví působnost správních úřadů na tomto úseku.

3 Evidence a kontroly

3.1 Ochranná pásma VDI a obvod dráhy

- 3.1.1 **Ochranné pásmo dráhy** definuje zákon č. 266/1994 Sb. v § 8.
- 3.1.2 Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou:
- u dráhy celostátní a u dráhy regionální 60 m od osy krajní koleje, nejméně však ve vzdálenosti 30 m od hranic obvodu dráhy,
 - u dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km.h⁻¹ a u dráhy zkušební, 100 m od osy krajní koleje, nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy,
 - u dráhy místní a vlečky 30 m od osy krajní koleje.
- 3.1.3 **Obvod dráhy**⁵ je území určené územním rozhodnutím pro umístění stavby dráhy. Obvod dráhy u celostátní dráhy a u regionální dráhy je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu. U ostatních drah je vymezen svislými plochami vedenými 3 m od osy krajní koleje, krajního nosného nebo dopravního lana, krajního vodiče trakčního vedení, nebo hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby, nejméně však 1,5 m od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.
- 3.1.4 **Obvod stavby komunikace** je území určené územním rozhodnutím pro umístění stavby komunikace a zákonem č. 13/1997 Sb. a vyhláškou č. 104/1997. Obvodem je majetková hranice stavby a pozemky a stavby na nich jsou primárně určeny pro stavbu komunikace a její správu. Vegetace v obvodu komunikace je příslušenstvím komunikace podle zákona 13/1997 Sb.
- 3.1.5 **Ochranná pásma pozemních komunikací** definuje zákon č. 13/1997 Sb. v § 30. Silniční ochranné pásmo pro nově budovanou nebo rekonstruovanou dálnici, silnici a místní komunikaci I. nebo II. třídy vzniká na základě rozhodnutí o umístění stavby.
- 3.1.6 Silničním ochranným pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí prostor ohraničený svislými plochami vedenými do výšky 50 m a ve vzdálenosti:
- 100 m od osy přilehlého jízdního pásu dálnice anebo od osy větve její křižovatky; pokud by takto určené pásmo nezahrnovalo celou plochu odpočívky, tvoří hranici pásma hranice silničního pozemku,
 - 50 m od osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu ostatních silnic I. třídy a ostatních místních komunikací I. třídy,
 - 15 m od osy vozovky nebo od osy přilehlého jízdního pásu silnice II. třídy nebo III. třídy a místní komunikace II. třídy.
- 3.1.7 Ochranné pásmo pozemní komunikace může být zřízeno s ohledem na stanovené podmínky pouze po jedné straně dálnice, silnice nebo místní komunikace I. a II. třídy.
- 3.1.8 Současně musí být respektována **ochranná pásma veřejné technické infrastruktury** dle SPPK 02 011 Péče o dřeviny kolem veřejné technické infrastruktury.

⁵ Zákon č. 266/1994 Sb., § 4

3.2 Evidence porostů dřevin

- 3.2.1 Evidence porostů dřevin probíhá s respektováním SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů a A02 008 Zakládání a péče o porosty dřevin.
- 3.2.2 Evidence porostů dřevin zahrnuje porosty keřů a skupiny stromů.
- 3.2.3 Do porostů se sdružují stromy, u nichž není možné či smysluplné provést jednoznačnou identifikaci a lokalizaci, případně stromy se stejným typem zásahu. V takovém případě je třeba specifikovat parametry pro následné nacenění navrhovaných pěstebních zásahů.
- 3.2.4 Evidence porostů dřevin zahrnuje:
- vztahný orientační údaj o číslu komunikace či železniční dráze a staničení,
 - výměru plochy porostů (průmět koruny keřů i stromů),
 - seznam taxonů se stanovením jejich podílu (početně či v %).

3.3 Evidence stromů

- 3.3.1 Evidence individuálních stromů probíhá s respektováním SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů.
- 3.3.2 Evidenci stromů provádí kvalifikovaná osoba dle 1.2.
- 3.3.3 Do evidence stromů se přednostně zahrnují i stromy vyhlášené jako památné dle zákona č. 114/1992 Sb., jejichž ochranné pásmo zasahuje do silničního pozemku a obvodu dráhy nebo které jsou součástí významného krajinného prvku.
- 3.3.4 V případě **pozemních komunikací** je doporučeno postupně zpracovat kompletní evidenci stromů a jejich skupin, rostoucích jako doprovod komunikace.
- 3.3.5 V případě **železničních drah** je doporučeno zpracovat kompletní dendrologický průzkum zejména u veřejně přístupných objektů.
- 3.3.6 Podél železničních drah jsou povinně evidovány pouze památné stromy (viz 3.3.3). Dendrologický průzkum ostatních dřevin v obvodu dráhy je prováděn pouze v opodstatněných případech (například jako součást procesu žádosti/oznámení o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les).
- 3.3.7 Doporučená je evidence vegetačních prvků, které jsou v překryvu s územní ochranou přírody (CHKO, VKP, ptačí oblasti a podobně).
- 3.3.8 Rozsah evidence stromů zahrnuje dvě úrovně detailu:
- u všech stromů na zájmovém území probíhá zjednodušený soupis (viz 3.3.9),
 - u významných jedinců probíhá kompletní soupis stromů (viz 3.3.12) a dendrologický průzkum (viz 3.3.13).
- 3.3.9 **Zjednodušený soupis stromů** zahrnuje následující položky:
- lokalizaci stromů,
 - stanovení taxonu stromů,
 - určení průmětu koruny,
 - u jedinců doporučených k pokácení (Celkový stav = 5 viz 3.3.10) změřenou tloušťku kmene,
 - fotodokumentaci (celkový pohled na strom),
 - zařazení do Celkového stavu (viz 3.3.10),
 - definice Bezpečné vzdálenosti (viz 3.3.11).

- 3.3.10 **Celkový stav** charakterizuje základní parametry stromu z pohledu potřeby správce dopravní infrastruktury. Stupnice je následující:
1. nově vysazené stromy a stromy ve fázi aklimatizace s potřebou založení korunky,
 2. dospívající a dospělé stromy nezasahující nad průjezdní profil komunikace,
 3. dospívající a dospělé stromy zasahující nad průjezdní profil komunikace,
 4. dospělé a senescentní stromy podstatného významu s potřebou detailního hodnocení,
 5. stromy doporučené k pokácení.
- 3.3.11 **Bezpečná vzdálenost** charakterizuje odstup kmenů stromů (či v případě porostů kmenů krajních jedinců) od okraje zpevnění komunikace. Stupnice je následující:
- 1 nachází se v bezpečné vzdálenosti (či dále) od okraje zpevnění (viz ČSN 73 6101), komunikace bez svodidla,
 - 1s nachází se za svodidlem mimo jeho deformační zónu (dle míry zádržnosti daného typu svodidla),
 - 2 nachází se blíže k okraji zpevnění, než činí bezpečná vzdálenost, ale nezasahuje do systému odvodnění (příkop), komunikace bez svodidla,
 - 3 nachází se na okraji systému odvodnění s jeho ovlivněním, komunikace bez svodidla,
 - 3s nachází se za svodidlem na okraji systému odvodnění s jeho ovlivněním,
 - 4 roste bezprostředně v tělese komunikace bez instalovaného svodidla, nachází se za svodidlem v jeho deformační zóně.
- 3.3.12 **Kompletní soupis stromů** zahrnuje:
- lokalizaci stromů,
 - stanovení taxonu stromů,
 - výšku stromu,
 - tloušťku kmene stromu,
 - průmět koruny,
 - výšku nasazení koruny.
- Definice jednotlivých položek je uvedena v SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů.
- 3.3.13 **Dendrologický průzkum** zahrnuje kromě kompletního soupisu ještě následující položky:
- fyziologické stáří,
 - perspektivu,
 - zdravotní stav,
 - vitalitu,
 - stabilitu.
- Součástí je i návrh zásahu s následujícím rozsahem:
- technologie zásahů,
 - naléhavost zásahů,
 - navrhované opakování zásahů.
- Definice jednotlivých položek je uvedena v SPPK A01 001 Hodnocení stavu stromů.

3.4 Režim prohlídek, kontrol a aktualizací

- 3.4.1 Režim prohlídek pozemních komunikací stanoví vyhláška č. 104/1997 Sb., prohlídky na železničních dráhách stanoví vyhláška č. 177/1995 Sb.
- 3.4.2 Prohlídky jsou členěné na:
- běžné,
 - hlavní,
 - mimořádné.
- 3.4.3 **Běžné prohlídky** probíhají v intervalech stanovených příslušnou vyhláškou viz 3.4.1.
- 3.4.4 Ve vztahu k doprovodné vegetaci komunikací a železničních drah je doporučeno, aby **běžné prohlídky** zahrnovaly následující kontroly:
- zda vegetace nezakrývá prvky svislého značení a návěstní techniky,
 - zda části vegetace nezasahují do průjezdního profilu komunikací či železničních drah,
 - zda nedochází ke zřejmému a bezprostřednímu narušení provozní bezpečnosti VDI, zejména ze strany stromů, u nichž se kontrolují především významné defekty (viz 3.5).
- 3.4.5 Běžné prohlídky zajišťuje pověřený pracovník správce komunikace či železniční dráhy s odpovídajícím proškolením.
- 3.4.6 **Hlavní prohlídky** je doporučeno provádět dle 3.4.9, jinak vždy v následujících lhůtách:
- při uvedení nového nebo rekonstruovaného úseku komunikace či železniční dráhy do provozu a před skončením záruční doby,
 - při inventarizaci komunikací a železničních drah.
- 3.4.7 Ve vztahu k doprovodné vegetaci komunikací je doporučeno, aby **hlavní prohlídky** zahrnovaly následující kontroly:
- Evidence porostů dřevin (dle 3.2),
 - Evidence stromů (dle 3.3).
- 3.4.8 Hlavní prohlídky zajišťuje odborný subjekt na objednávku správce komunikace či železniční dráhy nebo pověřený pracovník správce komunikace splňující požadovanou kvalifikaci. Opakování aktualizace evidencí, které jsou součástí hlavní prohlídky, by neměla být delší než:
- 4 – 6 let u dálnic a silnic I. třídy,
 - 10 let u silnic II. a III. třídy,
 - 10 let u železničních drah.
- 3.4.9 **Mimořádnou prohlídku** zajišťuje vlastník nebo správce komunikace či železniční dráhy mimo termíny běžných a hlavních prohlídek, a to zejména:
- při náhlém poškození vozovky nebo železniční dráhy (například dopravní nehodou, živelní pohromou a podobně),
 - při výrazné změně dopravního zatížení (v případě komunikací například v případě nařízení objížděky),
- 3.4.10 Ve vztahu k doprovodné vegetaci komunikací a železničních drah je doporučeno, aby mimořádné prohlídky zahrnovaly především kontrolu stromů:
- se zhoršenou stabilitou,
 - s instalovanými bezpečnostními vazbami,

- v úsecích zasažených vlivem extrémních klimatických podmínek.

3.4.11 **Doporučený režim kontrol** zaměřený na stav stromů/vegetace v lesních úsecích, kterými prochází VDI je uveden v bodě 3.4.12.

3.4.12 **Běžné kontroly:**

- je vhodné provádět v pásu o šířce minimálně 2 násobku horní výšky porostu,
- u železničních drah a frekventovaných komunikací 1x ročně,
- u ostatních 1x za 2 roky.

Mimořádné kontroly:

- vždy po extrémních klimatických událostech (vichřice, námraza, těžký sníh apod.).

3.4.13 Na základě provedených kontrol je v tomto prostoru nutné průběžné odstraňování stromů s významnými defekty (viz 3.5), stromů suchých, zavěšených a jinak narušených.

3.5 Významné defekty stromů

3.5.1 **Významně proschlý strom.** Důvodem pro pokácení může být odumření více než 50 % objemu koruny včetně kosterních větví.

3.5.2 **Prasklé kosterní větvení.** Důvodem pro pokácení může být patrná prasklina v oblasti kosterního větvení. Především se jedná o úzké vidlice s vrůstající kůrou (označované jako tlakové vidlice).

3.5.3 **Masivní infekce dřevními houbami.** Výskyt plodnic hub na kmeni, kosterních větvích či v bezprostředním okolí báze kmene může být u hodnotných stromů důvodem k jejich posouzení odborným arboristou – konzultantem.

3.5.4 **Výskyt dutin.** Otevřené dutiny ve spodní části kmene či v oblasti kosterního větvení mohou být důvodem k pokácení stromu. Vzhledem k vysoké potenciační biologické hodnotě stromů s dutinami se především v extravilánu uvažuje s možností ponechávání torz namísto úplného pokácení (viz. 6.1.4 a 6.1.5). Vhodné je posouzení stromů se zjištěným výskytem dutin odborným arboristou – konzultantem.

3.5.5 **Extrémní náklon.** Důvodem ke kácení může být silný náklon stromů ve směru k prvkům VDI, doprovázený známkami vyvracení či trhlinami v oblasti báze kmene. Obdobný stav může být vyvolaný výrazně asymetrickou korunou bez možnosti její symetrizace lokální redukcí. Vhodné je proto posouzení odborným arboristou – konzultantem.

4 Výsadby a zakládání vegetačních prvků

- 4.0.1 V případě výsadeb kolem komunikací jsou zohledňovány vnitřní a oborové předpisy TP 99 a TKP 13 (viz Citované zdroje).
- 4.0.2 V případě železnic je zohledňován vnitřní předpis TKP 13 (viz Citované zdroje).

4.1 Volba taxonů

- 4.1.1 Zejména stanoviště kolem silně frekventovaných silničních komunikací a nově budovaných úseků VDI vykazují známky extrémního stanoviště pro výsadbu dřevin. Jedná se především o:
- silně výsušné polohy,
 - polohy ovlivněné zimní údržbou komunikací,
 - stanoviště bez přirozené pedologické struktury a bez vrstvy obohacené humusem.
- 4.1.2 Výsadba geograficky nepůvodních druhů a kříženců do krajiny (dle § 5, odst. 4 a 5 zákona č. 114/1992 Sb.) je možná jen s povolením orgánu ochrany přírody (s výjimkou případů, kdy jde o hospodaření podle schváleného lesního hospodářského plánu nebo převzaté lesní hospodářské osnovy).
- 4.1.3 Při výsadbách dřevin do volné krajiny by neměly být používány invazní taxony (viz SPPK A02 001 Výsadba stromů) nebo taxony s invazním charakterem.
- 4.1.4 Pro výsadbu podél **silničních komunikací** je vhodné volit taxon s ohledem na technologii a rozsah zimní údržby. Přednost mají taxony dřevin lépe snášející vliv aplikace soli. Druhy stromů citlivé na zasolení jsou uvedené ve standardu SPPK A02 001 Výsadba stromů.
- 4.1.5 V případě extrémně vysýchavých stanovišť a stanovišť na skalnatém podkladu s minimálním pokryvem prokořenitelné půdy je vhodné nevysazovat stromovitě rostoucí druhy dřevin.
- 4.1.6 **Ovocné dřeviny (stromy)** lze v opodstatněných případech vysazovat podél silnic II. a III. třídy a místních a účelových komunikací. Výsadba ovocných stromů se neprovádí u dálnic a silnic pro motorová vozidla⁶. Vhodné druhy a odrůdy jsou uvedeny v Příloze č. 4.

4.2 Výsadby keřů

- 4.2.1 Výsadba keřů probíhá s respektováním SPPK A02 003 Výsadba a řez keřů a lián, nebo SPPK C02 003 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině.

4.3 Výsadby stromů a stromových skupin

4.3.1 Obecné zásady

- 4.3.1.1 Výsadba stromů probíhá s respektováním SPPK A02 001 Výsadba stromů či SPPK C02 003 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině.

⁶ Silnice pro motorová vozidla je silnice I. třídy označená jako silnice pro motorová vozidla podle příslušného právního předpisu.

- 4.3.1.2 Lokalita pro výsadbu musí umožňovat vývoj koruny ve velikosti dospělého jedince daného taxonu. Výjimkou mohou být výsadby stromů pro další tvarování a výsadby dočasného charakteru (viz 4.3.4). Je třeba zohlednit okolní budovy, městský mobiliář, nadzemní sítě veřejného technického vybavení a konstrukční prvky VDI, okolní dřeviny apod. Případný nutný pěstební zásah do korun stávajících stromů, případně odstranění jiné vegetace, je součástí technologie výsadby.
- 4.3.1.3 Vzdálenost vysazovaných stromů (případně spon) musí odpovídat cílové velikosti koruny dospělého jedince daného taxonu, typu VDI a účelu výsadby.
- 4.3.1.4 Pro výsadby je nutné volit takové taxony, u nichž je možné docílit dostatečné podjezdné výšky (viz Příloha č. 1). Postupné zvyšování nasazení korun komparativním a výchovným řezem je povinnou součástí péče o vegetaci a probíhá s respektováním SPPK A02 002 Řez stromů.
- 4.3.1.5 Při výsadbě **solitérních stromů** se standardně využívá vzrostlých stromů se zapěstovanou korunou s obvodem kmene minimálně 12 cm, s výjimkou standardních školkařských výpěstků ovocných stromů, u kterých se obvod kmene nestanovuje. U ovocných dřevin se použijí výhradně vysokokmeny.
- 4.3.1.6 Při zakládání **porostů** stromů se standardně využívá špičáků/pyramid, případně i menších sazenic s respektováním lesnických postupů a SPPK A02 008 Zakládání a péče o porosty dřevin.
- 4.3.1.7 Při zakládání skupin lze využívat i přirozeného zmlazení a skupiny zakládat s využitím pařezové výmladnosti.

4.3.2 Výsadby kolem komunikací

- 4.3.2.1 Dřeviny nesmí být sázeny do krajnice vozovky.⁷
- 4.3.2.2 V silničním ochranném pásmu na vnitřní straně oblouku silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy o poloměru 500 m a menším a v rozhledových trojúhelnících křižovatek těchto komunikací nesmí být vysazované stromy a keře, které by svým vzrůstem a s přihlédnutím k úrovni terénu rušily rozhled potřebný pro bezpečnost silničního provozu; to neplatí pro lesní porosty s keřovým patrem zajišťující stabilitu okraje lesa. Strany rozhledových trojúhelníků jsou 100 m u silnice hlavní a 55 m u silnice vedlejší⁸.
- 4.3.2.3 Silniční vegetace na silničních pomocných pozemcích a na jiných vhodných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice nebo místní a účelové komunikace by měla být vysazována pouze ve **vzdálenosti, kde netvoří pevnou překážku** ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb. a normativních předpisů, zejména dle ČSN 73 6101.
- 4.3.2.4 Za pevnou překážku se nepovažují dřeviny s průměrem větví/kmenů menším než 10 cm (v dospělosti).
- 4.3.2.5 U **dálnic a silnic pro motorová vozidla** je třeba plně respektovat minimální doporučené odstupové vzdálenosti dřevin pro tyto komunikace dle ČSN 73 6101 (viz Příloha č. 1).
- 4.3.2.6 U **silnic I., II. a III. třídy** je v odůvodněných případech a při nízké intenzitě provozu možné snížit vzdálenost výsadby v souladu s ČSN 73 6101 (viz Příloha č. 1) až na polovinu. Je nutné zajištění trvalé funkčnosti odvodňovacích opatření (příkopů).

⁷ § 29 odst. 1 a 2 zákona č. 13/1997 Sb.

⁸ § 33 zákona č. 13/1997 Sb.

- 4.3.2.7 U **místních a účelových komunikací** je možné v souladu s ČSN 73 6101 s přihlédnutím k místním podmínkám a dopravnímu významu účelové komunikace vysazovat dřeviny pouze ve vzdálenosti, kde je respektovaná funkčnost odvodňovacích systémů (příkopů).
- 4.3.2.8 V úsecích **silnic a místních a účelových komunikací** s nejvyšší dovolenou nebo mezní rychlostí menší než 60 km.h⁻¹ je možné v souladu s ČSN 73 6101 vysazovat dřeviny pouze ve vzdálenosti, kde je respektovaná funkčnost odvodňovacích systémů (příkopů).
- 4.3.2.9 U komunikací osazených svodidly není nutné dodržet vzdálenost pevné překážky (stromu) dle ČSN 73 6101 (viz Příloha č. 1), má být ale zachována minimální vzdálenost kmene stromů od svodidel daná deformační zónou daného typu svodidla (stanoveno výrobcem) a současně dodržen boční odstup větví stromů a keřů od okraje vozovky dle ČSN 73 6101 (viz Příloha č. 1).
- 4.3.2.10 Výsadba stromů nemusí být limitována vzdáleností 3 m od hranice sousedního pozemku, pokud dojde k dohodě vlastníka pozemní komunikace a vlastníka přilehlého (sousedního) pozemku (viz ust. § 1017 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb.)⁹
- 4.3.2.11 Při volbě místa pro výsadbu dřevin je nutné vzít v potaz především následující parametry:
- kategorie komunikace,
 - sklon terénu (zářez, násyp, násep),
 - vzdálenost od technických prvků (dopravní značky, semaforey apod.),
 - přítomnost sítí veřejné technické infrastruktury (VTI),
 - konstrukční prvky veřejné dopravní infrastruktury (VDI),
 - velikost a typické vlastnosti dospělého jedince daného taxonu.
- 4.3.2.12 Při výsadbě vzrostlých stromů na extrémních stanovištích (viz 4.1.1) je vhodné vytvářet větší výsadbové jámy s hranou o velikosti min. 1 m.
- 4.3.2.13 Obnova výsadeb stromů formou podsadby pod stávající vzrostlé stromy není z důvodu omezených podmínek pro zdárný vývoj a růst vhodná.

4.3.3 Výsadby kolem železniční dráhy

- 4.3.3.1 V obvodu dráhy (viz 3.1.3) je možné provádět výsadby stromů a jejich porostů na vhodných lokalitách:
- ve vzdálenosti větší než 5 m od osy krajní koleje a v případě vnitřní strany oblouku 10 m od osy krajní koleje,
 - v místech, kde nedochází k narušení rozhledových poměrů včetně dohlednosti návěstidel a kde je zajištěna patřičná provozní bezpečnost,
 - v areálech provozní infrastruktury (nádraží, zastávky – dopravní a přepravní stanoviště),
 - v lokalitách, kde vzniklé porosty mohou sloužit jako zásněžky (ochrana proti tvorbě závějí), ochrana proti půdní erozi či pro stabilizaci svahů.
- 4.3.3.2 Při volbě místa pro výsadbu dřevin je nutné vzít v úvahu mj. sklon terénu, vzdálenost od technických prvků, konstrukčních prvků VDI a velikost dospělých jedinců použitých taxonů.

⁹ V takovém případě se doporučuje získat písemný souhlas vlastníka, ev. uzavřít písemnou dohodu obou účastníků o výsadbě.

- 4.3.3.3 Při zakládání porostů je vhodné vytvářet výškově diferencované porostní okraje.
- 4.3.3.4 Projektant je při návrhu výsadeb povinen dodržovat aktuální zákonné a normativní předpisy.

4.3.4 Alternativní postupy výsadby dřevin

- 4.3.4.1 Vzdálenost pevné překážky (například stromů) od okraje zpevnění lze snížit za dodržení právních předpisů, a to v případě již stávajícího nebo nově osazeného **svodidla** na pozemní komunikaci.
- 4.3.4.2 V konfliktních místech, kde existuje zájem na zachování estetických, společenských a ekologických funkcí dřevin, lze využít dočasných výsadeb dřevin.
- 4.3.4.3 **Dočasné výsadby dřevin** jsou speciálním typem výsadeb, kdy je v pravidelném cyklu realizována výsadba dřevin, která je následnými pěstebními zásahy redukována takovým způsobem, aby nedošlo ke vzniku pevné překážky (tloušťky kmene/větví přesahující 10 cm) či zásahu do technických profilů. V opodstatněných případech (viz 4.3.4.2) lze tento typ výsadeb provádět i bez respektování 4.3.2.3 až 4.3.2.5.
- 4.3.4.4 Dočasné výsadby nejsou zakládány v pravidelných rozestupech a měly by být vysazovány takovým způsobem, aby nedošlo k vytvoření zapojeného porostu dřevin.
- 4.3.4.5 Při provádění dočasných výsadeb je vhodné vyhýbat se rychle rostoucím taxonům a vysazovat rostlinný materiál ve velikosti špičáku/pyramidy.
- 4.3.4.6 U taxonů se schopností pařezové výmladnosti lze dočasné výsadby zakládat z pařezin.
- 4.3.4.7 V případě, kdy jsou v ochranných pásmech VDI vysazeny plantáže dřevin nebo výmladkové plantáže na zemědělské půdě by neměla maximální doba jednoho pěstebního cyklu (doba obmýtí) přesáhnout 10 let.

5 Péče o vegetační prvky

5.1 Péče o keřové skupiny

- 5.1.1 Řez keřů probíhá s respektováním SPPK A02 003 Výsadba a řez keřů a lián. U ovocných druhů může řez probíhat podle SPPK C02 005 Péče o funkční výsadby ovocných dřevin.
- 5.1.2 Ve středových pásech a v místech, kde by keřové skupiny vytvářely překážku rozhledových poměrů (viz 4.3.2.2) je možné tvarovat i taxony, které běžně ke tvarovacím řezům nejsou vhodné.
- 5.1.3 Z důvodu dodržení odstupů větví keřů od komunikace je možné provádět ořez vhodnou mechanizací.

5.2 Péče o solitérní stromy

- 5.2.1 Řez stromů probíhá s respektováním SPPK A02 002 Řez stromů. U ovocných druhů může řez probíhat podle standardu SPPK C02 005 Péče o funkční výsadby ovocných dřevin nebo SPPK A02 002 Řez stromů.
- 5.2.2 Lokální redukce ve směru k překážce, případně další zásahy je třeba provádět v případech, kdy dřeviny zasahují blíže než 2 m od konstrukčních prvků.
- 5.2.3 Provozovatel dráhy je povinen trvale zabezpečovat obvod dráhy ve stavu, který neohrožuje dráhu a její součásti, ani dopravu na dráze a předcházet ohrožení dráhy.
- 5.2.4 Provozovatel dráhy provede na své náklady nezbytná opatření spočívající v kácení či ořezu dřevin i na pozemcích v sousedství dráhy vlastněných třetími osobami, je-li to nutné k zajištění bezpečnosti a provozuschopnosti dráhy a vzniklo-li nebezpečí ohrožující bezpečnost a provozuschopnost dráhy výstavbou nebo provozem dráhy nebo přírodními vlivy. Vlastníci těchto pozemků jsou povinni tato opatření strpět.
- 5.2.5 Vlastníci nemovité věci v sousedství dráhy jsou povinni na své náklady provést nezbytná opatření spočívající v kácení či ořezu dřevin k zajištění bezpečnosti a provozuschopnosti dráhy v případě, že nebezpečí ohrožující bezpečnost a provozuschopnost dráhy vzniklo z jednání (může spočívat i v opomenutí) těchto vlastníků. Provozovatel dráhy je oprávněn vlastníky k provedení těchto opatření vyzvat a určit jim k tomu lhůtu, přičemž ve výzvě musí uvést jednání vlastníka, z něhož nebezpečí vzniklo. V případě pochybností rozhodne o rozsahu a způsobu provedení nezbytných opatření a o tom, kdo je provede, drážní správní úřad. Na tuto možnost je provozovatel dráhy povinen vlastníka ve výzvě upozornit.
- 5.2.6 Vlastníci nebo uživatelé nemovité věci v **ochranném pásmu VDI** (včetně stromů, keřů a jejich porostů) jsou povinni je udržovat ve stavu, který neohrožuje VDI ani její součásti či dopravu na VDI a předcházet ohrožení VDI.
- 5.2.7 Využívání mechanizačních prostředků, které neumožňují detailní vedení řezu jednotlivých odstraňovaných částí větví a kmenů, je při péči o stromy kolem VDI vyloučené.
- 5.2.8 Instalace **bezpečnostních vazeb** probíhá s respektováním SPPK A02 004 Bezpečnostní vazby a ostatní stabilizační systémy.
- 5.2.9 Stabilizace stromů pomocí technických prostředků (bezpečnostních vazeb) probíhá pouze ve výjimečných opodstatněných případech, kdy nelze odpovídající stabilizaci

- zajistit řezem a kdy není možné provést odstranění stromu.
- 5.2.10 U stávajících stromů rostoucích v krajnici vozovky může správce komunikace tuto situaci řešit provedením dopravního nebo technického opatření.

5.3 Péče o porosty dřevin

- 5.3.1 Pěstební zásahy do porostů dřevin probíhají s respektováním SPPK A02 008 Zakládání a péče o porosty dřevin.
- 5.3.2 Maximální doporučený interval pěstebních zásahů v porostech dřevin doprovázejících VDI je 10 let.

5.4 Použití přípravků pro ochranu rostlin

- 5.4.1 Pro ochranu dřevin před škodlivými organismy a chorobami a pro limitování nežádoucího rozrůstání dřevin je možné používat prostředky, povolené dle zákona č. 326/2004 Sb. a jiných právních předpisů.
- 5.4.2 Je nutné dodržení ochranných pásem prostředků na ochranu rostlin při jejich používání v souladu s bezpečnostním listem přípravků nebo etiketou výrobce.

5.5 Ochrana dřevin proti zvěři

- 5.5.1 Ochrana proti poškození zvěří (okus, ohryz, loupání) probíhá vždy u mladých a v případě potřeby i u starších dřevin.
- 5.5.2 Technologické postupy ochrany proti zvěři jsou popsány v SPPK D02 005 Opatření ke zlepšení struktury lesních porostů.
- 5.5.3 Ovocné stromy je nutné vždy opatřit ochranou proti poškození zvěří podle standardu SPPK C02 003 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině.
- 5.5.4 Mechanické prvky ochrany je třeba dle jejich typu včas odstranit.
- 5.5.5 K ochraně dřevin je možno trvale využít i zařízení proti vniknutí zvěře (oplocení, protihlukové stěny).

5.6 Likvidace invazních druhů rostlin

- 5.6.1 Seznam invazních druhů rostlin je průběžně zveřejňován na portále www.invaznidruhy.nature.cz.
- 5.6.2 Vlastní technologické postupy likvidace invazních druhů rostlin jsou popsány v SPPK D02 007 Likvidace vybraných invazních druhů.

6 Kácení dřevin

6.1 Kácení stromů kolem VDI

- 6.1.1 Kácení stromů probíhá s respektováním SPPK A02 006 Kácení stromů.
- 6.1.2 Ponechávané pařezy je v okolí VDI vhodné zkracovat seřezáváním v úrovni terénu, případně odstraňovat.
- 6.1.3 Pařezy s výškou nad 200 mm ponechané ve vzdálenosti, kdy tvoří pevnou překážku dle ČSN 736101, jsou nepřipustné.
- 6.1.4 Ponechávání torz v krajnici komunikací je vyloučené.
- 6.1.5 Ponechávání torz kolem VDI je možné zvážit pouze v místech, kde nepředstavují pevnou překážku a tam, kde nehrozí ani jejich případný pád na VDI.
- 6.1.6 Zakládání broukovišť (loggerů) a dočasných skládek dřeva je možné pouze v bezpečných vzdálenostech od komunikací (viz 4.3.2.3 až 4.3.2.6) a mimo průjezdný profil železniční dráhy.

6.2 Formální náležitosti

- 6.2.1 Může-li být zásahem do dřeviny (dřevin) snížen nebo změněn krajinný ráz (snížením jeho estetické a přírodní hodnoty), nelze tento zásah povolit, pokud není příslušným OOP vydán souhlas podle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- 6.2.2 Zvýšené opatrnosti je třeba zejména tehdy, pokud se jedná o území se soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami (např. přírodní park, CHKO) a dále v případě zásahů do větších skupin dřevin, stromořadí či výrazných solitérních prvků, které se v krajině vizuálně uplatňují a často tvoří významnou součást přírodních a kulturně-historických hodnot krajinného rázu.
- 6.2.3 V případě pochybností, zda může dojít k zásahu do krajinného rázu, je vhodné se obrátit na příslušný orgán ochrany přírody, který vyhodnotí možnou míru vlivu na krajinný ráz.
- 6.2.4 Nová výsadba dřevin by měla respektovat krajinný ráz dané oblasti či místa (především z hlediska charakteru a umístění výsadby a druhového složení).

Příloha č. 1 Minimální vzdálenost výsadby dřevin a odstup větví od vozovky

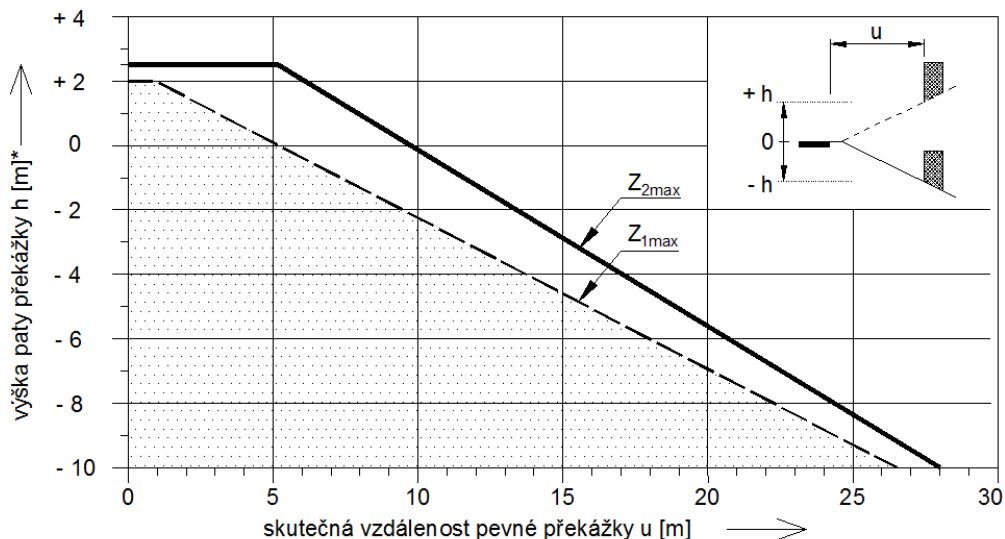
Následující informace vyplývají z ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic. Tato norma platí pro projektování silnic, dálnic a veřejně přístupných účelových komunikací ve volné krajině, a to pro novostavby, přeložky a rekonstrukce spojené s přestavbou zemního tělesa a dále pro návrh obslužných zařízení a jejich připojování na silnice a dálnice. Neplatí pro lesní a polní cesty.

V případě doprovodné vegetace komunikací se za pevnou překážku považují:

- dřeviny s průměrem větví/kmenů větším než 100 mm,
- pařezy s výškou větší než 200 mm nad přilehlým terénem.

A - největší rozhodující vzdálenost pevné překážky (bez svodidla):

- u** skutečná vzdálenost pevné překážky
h výška paty překážky (v zářezu se bere výška paty překážky ode dna příkopu)
Z_{1max} rozhodující vzdálenost u silnic (v odůvodněných případech lze redukovat až na 50% při nízké intenzitě provozu)
Z_{2max} rozhodující vzdálenost u dálnic a silnic pro motorová vozidla

Za touto vzdáleností lze bez problémů provádět výsadbu.

B – odstup větví stromů a keřů od okraje vozovky (zpevnění):

a) v místech, kde vymezení rozhledových polí a volných výšek dopravního prostoru nestanovuje větší odstup větví keřů a stromů od okraje vozovky silnice nebo dálnice, musí být dodrženy tyto minimální vzdálenosti:

- u **směrově nerozdělených** silnic s celkovou šířkou vozovky:

≤ 10 m	1,5 m
> 10 a zároveň ≤ 15 m	2,0 m
> 15 m	2,5 m
- u **směrově rozdělených** silnic nebo dálnic 3,5 m

Je-li za hranou koruny příkop nebo žlab, mohou být větve vzrostlých dřevin (keře a stromy) nejbližší 1,0 m od jeho vnější hrany (viz obrázky níže);

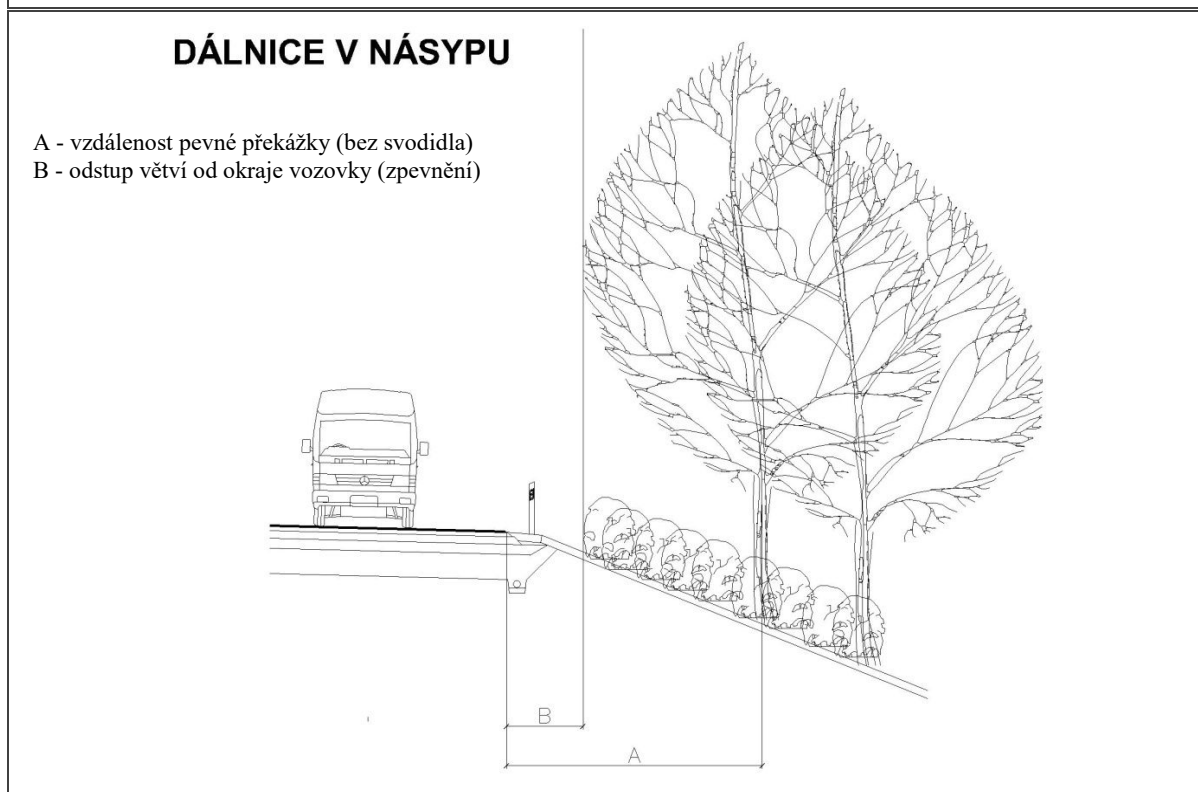
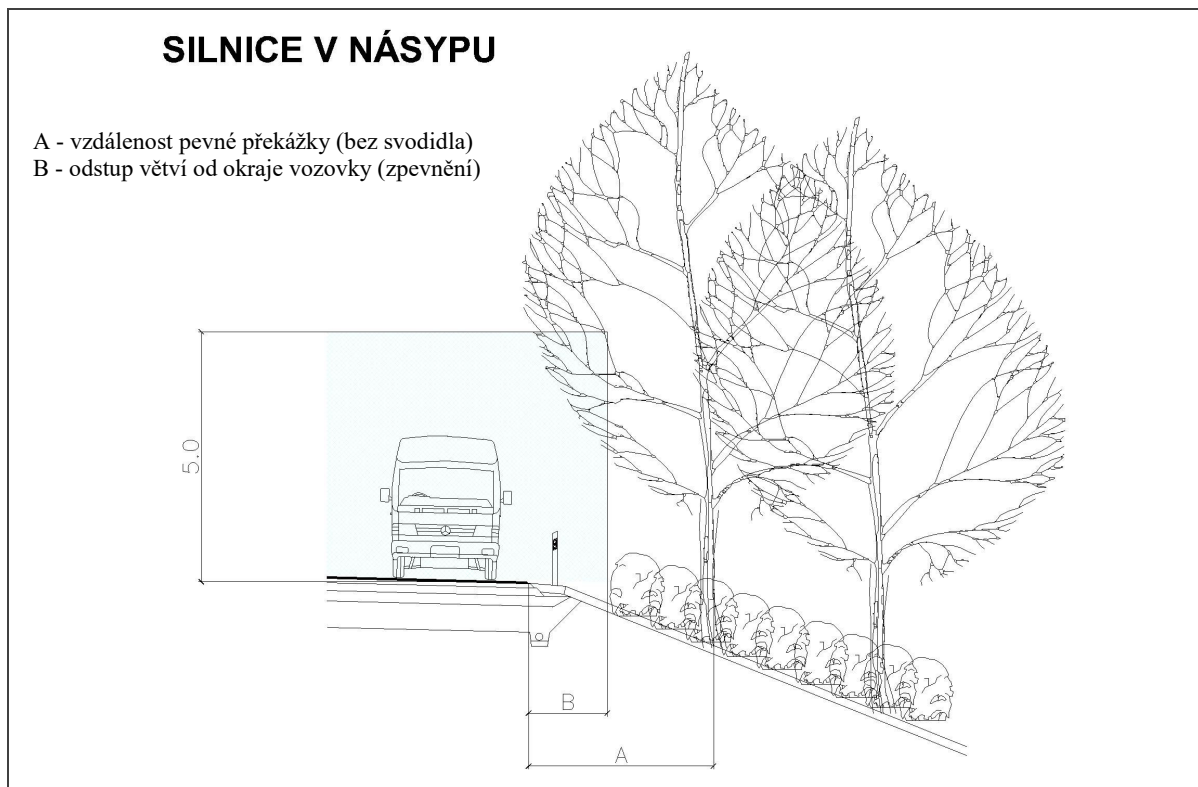
b) větve keřů a stromů musí být vzdáleny nejméně 2,0 m od všech součástí mostních objektů, tunelů, opěrných zdí, bezpečnostních zařízení, protihlukových stěn apod.; tento odstup musí být rovněž dodržen na zářezových svazích od vnější temenní hrany zárubních zdí.

C – podjezdná/podchodná výška stromů

U dálnic nesmí žádné větve zasahovat nad vozovku či oblast příkopu.

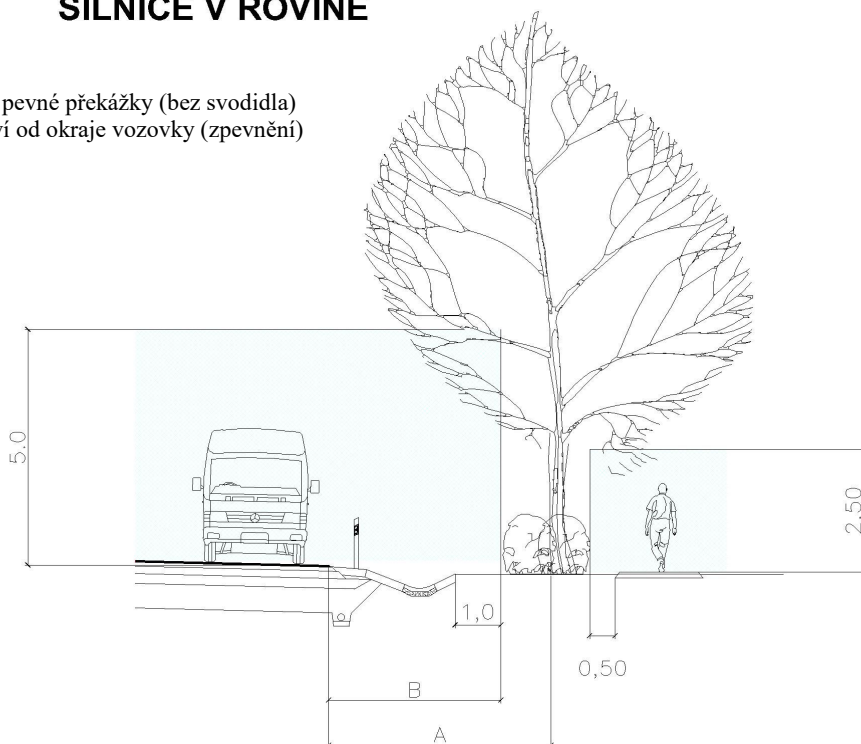
U silnic nesmí větve zasahovat níže než 5 m nad vozovku a oblast příkopu.

Podjezdná/podchozí výška u komunikací pro pěší a cyklostezek je 2,5 m.

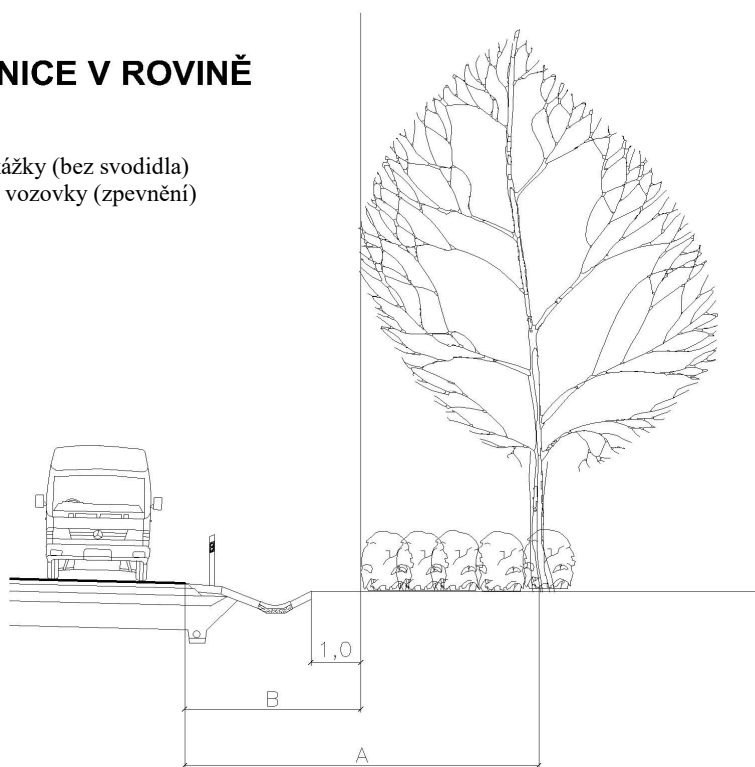
SILNICE V ROVINĚ

A - vzdálenost pevné překážky (bez svodidla)
 B - odstup větví od okraje vozovky (zpevnění)

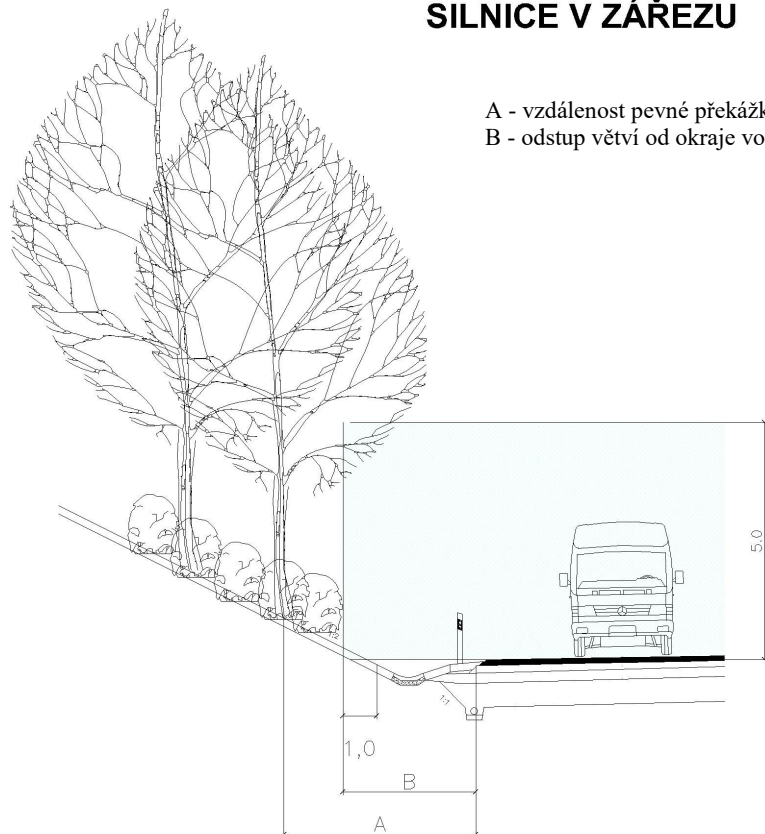
DÁLNIČE V ROVINĚ

A - vzdálenost pevné překážky (bez svodidla)
 B - odstup větví od okraje vozovky (zpevnění)

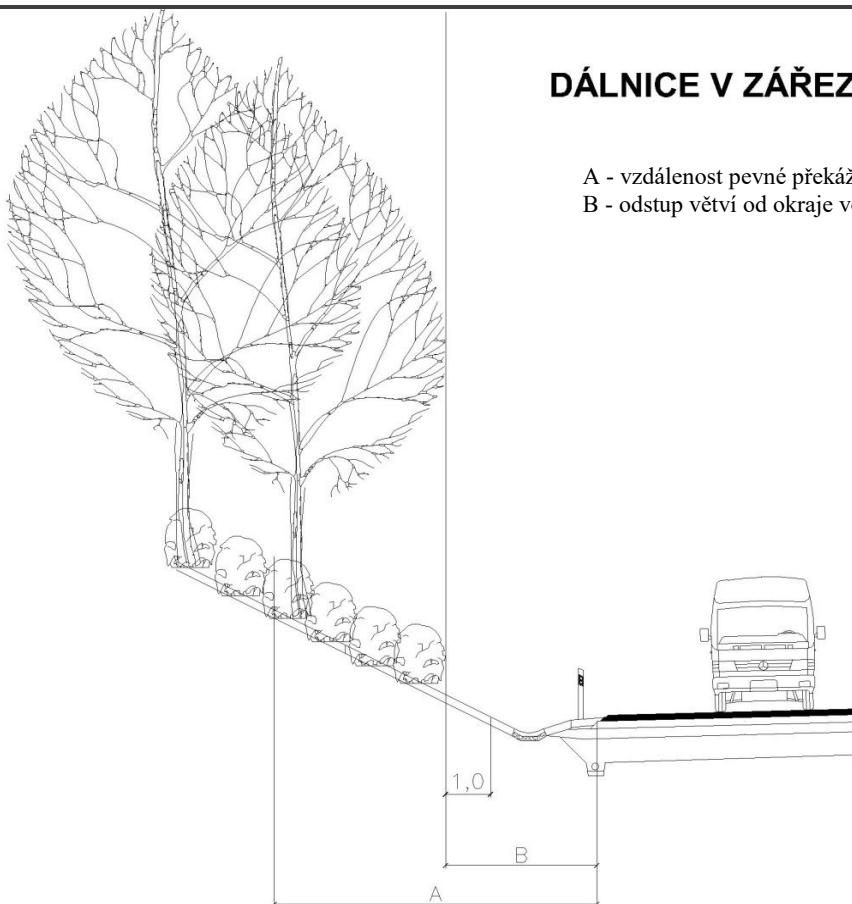
SILNICE V ZÁŘEZU

A - vzdálenost pevné překážky (bez svodidla)
B - odstup větvi od okraje vozovky (zpevnění)

DÁLNICE V ZÁŘEZU

A - vzdálenost pevné překážky (bez svodidla)
B - odstup větvi od okraje vozovky (zpevnění)

Příloha č. 2 Rozsah kvalifikace osob pracujících na prvcích VDI

Káctet v obvodu dráhy smí pouze osoby s platnou zkouškou pro bezpečnost práce a s povolením ke vstupu do provozované železniční dopravní cesty.

Každý, kdo **vstupuje do objektů v obvodu dráhy**, musí:

- mít potvrzení o zdravotní způsobilosti,
- absolvovat proškolení z předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci,
- mít smluvní vztah nebo dohodu s vlastníkem nebo provozovatelem dráhy.

Na základě těchto podkladů mu bude vydán doklad, opravňující ho ke vstupu dle vnitřních předpisů vlastníků a provozovatelů drah.

Osoby pohybující se na dálnicích a silnicích I. třídy musí absolvovat školení dle vnitřních předpisů ŘSD ČR. Na silnicích II. a III. třídy a komunikacích místních a účelových stanovuje kvalifikační podmínky jejich správce dle vnitřních předpisů.

Zpracováno dle:

ČD O2 – Předpis pro vydávání zaměstnaneckých průkazů a povolení ke vstupu do prostor Českých drah, a.s. a vydávání průkazů pro externí společnosti,
ČD Op 16 – Předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ČD.

Příloha č. 3 Seznam dřevin doporučených k výsadbě podél silničních komunikací

TAXON		VHODNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odpočky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
Listnaté stromy									
<i>Acer campestre</i>	javor babyka	+++	+++	+++	++	++	P	6-12/6-8	
<i>Acer campestre</i> 'Elsrijk', 'Elegant'	javor babyka	++	+++	+++	+++	+++	P	6-10/4-6	
<i>Acer platanoides</i>	javor mléč	+++	++	++	++	++	P	18-25/15-20	
<i>Acer platanoides</i> 'Globosum'	javor mléč	-	-	-	++	++	P	5-6/5-6	
<i>Acer platanoides</i> 'Royal Red'	javor mléč	+	-	-	++	++	P	8-12/8-10	
<i>Acer platanoides</i> 'Schwedleri', 'Deborach'	javor mléč	+	+	+	++	++	P	8-12/8-10	
<i>Acer platanoides</i> 'Cleveland'	javor mléč	++	+++	+++	+++	+++	P	8-12/do 6	
<i>Acer platanoides</i> 'Drumondii'	javor mléč	-	-	-	++	++	P	10-12/7-9	
<i>Acer platanoides</i> 'Emerald Queen'	javor mléč	++	++	+++	+++	+++	P	12-15/6-8	
<i>Acer platanoides</i> 'Farlake's Green'	javor mléč	++	++	+++	+++	+++	P	12-15/6-10	
<i>Acer platanoides</i> 'Columnare'	javor mléč	-	+	+	++	++	P	8-10/6-8	
<i>Acer platanoides</i> 'Olmsted'	javor mléč	-	+	+	++	++	P	10-12/4-5	
<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen	+++	+++	+++	+++	+++	P	20-25/12-18	
<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Atropurpureum'	javor klen	+	+	++	++	++	P	20-25/12-18	
<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Erectum', 'Negenia'	javor klen	++	++	+++	+++	+++	P	15-20/8-10	
<i>Acer rubrum</i>	javor červený	-	-	+	++	++	N	10-15/7-10	alergen
<i>Aesculus carnea</i> 'Briotii'	jírovec pleťový	+	-	+	++	++	N	10-15/8-12	citlivý na zasolení, odolává klíněnce jírovcové
<i>Aesculus hippocastanum</i>	jírovec maďal	-	+	+	+	+	N	20-30/15-20	klíněnka jírovcová, velké množství plodů
<i>Aesculus hippocastanum</i> 'Baumannii'	jírovec maďal	+	+	+	++	++	N	20-25/12-15	téměř netvoří plody, klíněnka jírovcová
<i>Alnus glutinosa</i>	olše lepkavá	+++	+	+	+	+	P	10-15/do 10	citlivá na zasolení, vlhká stanoviště
<i>Alnus glutinosa</i> 'Laciniata'	olše lepkavá	-	-	-	+	+	P	10-12/7-9	citlivá na zasolení
<i>Alnus incana</i>	olše šedá	+	+	+	+	+	P	10-20/8-12	citlivá na zasolení, silný alergen
<i>Amelanchier lamarckii</i> 'Ballerina'	muchovník Lamarckův	++	++	++	+++	+++	N	4-5/4-6	snáší zasolení
<i>Amelanchier arborea</i> 'Robin Hill'	muchovník stromovitý	++	++	++	+++	+++	N	5-7/4	snáší zasolení
<i>Betula pendula</i>	bříza bělokorá	+++	+++	+++	++	++	P	16-22/7-9	krátkověká
<i>Betula pendula</i> 'Fastigiata'	bříza bělokorá	+	+	++	++	++	P	10-15/5-7	krátkověká
<i>Carpinus betulus</i>	habr obecný	++	++	++	++	++	P	12-15/15-20	citlivý na zasolení
<i>Carpinus betulus</i> 'Fastigiata'	habr obecný	-	-	+	++	++	P	9-12/5-7	citlivý na zasolení
<i>Catalpa bignonioides</i>	katalpa obecná	-	-	-	++	++	N	9-14/10-12	citlivá na zasolení

TAXON		VHDNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odpočívky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
<i>Celtis occidentalis</i>	břestovec západní	-	-	-	+++	+++	N	15-20/15-20	snáší zasolení
<i>Corylus colurna</i>	líška turecká	-	-	+	++	++	N	15-20	hůře snáší přisušky, tvoří větší množství plodů
<i>Crataegus laevigata</i>	hloh obecný	++	++	++	++	++	P	5-7/do 6	citlivý na zasolení
<i>Crataegus laevigata</i> 'Paul's Scarlet'	hloh obecný	-	-	++	+++	+++	P	5-7/4-6	citlivý na zasolení
<i>Crataegus monogyna</i>	hloh jednosemenný	++	++	++	++	++	P	5-7/do 6	citlivý na zasolení
<i>Crataegus monogyna</i> 'Stricta'	hloh jednosemenný	-	-	-	++	++	P	4-5/do 2	citlivý na zasolení
<i>Crataegus x prunifolia</i> 'Splendens'	hloh slivoňolistý	+	+	++	++	++	N	5-7/4-5	citlivý na zasolení
<i>Cornus mas</i> (alejový strom)	dřín obecný	++	++	++	+++	+++	P	5-7/4-7	vápenité půdy
<i>Fagus sylvatica</i>	buk lesní	+	+	+	++	++	P	25-40/20-30	citlivý na zasolení a suché půdy
<i>Fagus sylvatica</i> f. <i>purpurea</i>	buk lesní	+	+	-	++	++	P	25-30/25-30	červenolistý semenáč - zbarvení variabilní, omezené lokální použití
<i>Fagus sylvatica</i> 'Dawcyk'	buk lesní	-	-	+	++	++	P	15-20/3-4	citlivý na zasolení
<i>Fagus sylvatica</i> 'Riversii'	buk lesní	-	-	-	++	++	P	15-20/10-15	citlivý na zasolení
<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý	+++	+++	+++	++	++	P	25-30/15-30	onemocnění nekróza jasanu
<i>Fraxinus excelsior</i> 'Atlas'	jasan ztepilý	+++	+++	+++	++	++	P	15-20/do 12	onemocnění nekróza jasanu
<i>Fraxinus excelsior</i> 'Globosum'	jasan ztepilý	-	-	-	++	++	P	4-6	onemocnění nekróza jasanu, kulovitý
<i>Fraxinus ornus</i>	jasan zimňář	+	+	+	+++	+++	N	6-15/6-10	pouze teplejší oblasti ČR, pylový alergen
<i>Gleditsia triacanthos</i> (vč. f. <i>inermis</i>)	dřezovec trojtrnný	-	-	-	+++	+++	N	15-25/10-20	
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Skyline'	dřezovec trojtrnný	-	-	-	++	++	N	15-20/7-10	snáší zasolení a přisušek
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Sunburst'	dřezovec trojtrnný	-	-	-	++	++	N	8-12/6-10	snáší zasolení a přisušek
<i>Juglans nigra</i>	ořešák černý	-	-	-	+++	+++	N	25-30/15-20	
<i>Koelreuteria paniculata</i>	svitel latnatý	-	-	-	++	++	N	5-8	citlivá na zasolení, snáší přisušky a městské prostředí
<i>Malus sylvestris</i>	jablň lesní	++	+	++	++	++	P	do 10	celkově nenáročná, lépe roste v živnějších půdách
<i>Malus baccata</i> 'Street Parade'	jablň drobnoplodá	++	+	++	+++	+++	N	5-8/4-5	citlivá na zasolení, okrasné květy a plody
<i>Malus</i> 'Evereste'	jablň	++	+	++	+++	+++	N	6-8/do 6	citlivá na zasolení, okrasné květy a plody
<i>Malus</i> 'Professor Sprenger'	jablň	++	+	++	+++	+++	N	5-8/4-6	citlivá na zasolení, okrasné květy a plody
<i>Malus</i> 'Red Sentinel'	jablň	++	+	++	+++	+++	N	5-7/3-4	citlivá na zasolení, okrasné květy a plody
<i>Malus</i> 'Rudolph'	jablň	++	+	++	+++	+++	N	6-8/5-7	citlivá na zasolení, okrasné květy a plody
<i>Malus</i> 'Wintergold'	jablň	++	+	++	+++	+++	N	5-7/4-6	citlivá na zasolení, okrasné květy a plody
<i>Platanus x hispanica</i>	platan javorolistý	+	-	-	+++	+++	N	20-30/20	snáší zasolení a městské prostředí
<i>Platanus x hispanica</i> 'Alphen's Globe'	platan javorolistý	-	-	-	+++	+++	N	8-10/10	snáší zasolení a městské prostředí
<i>Platanus x hispanica</i> 'Huissen'	platan javorolistý	-	-	-	+++	+++	N	20-25/do 15	snáší zasolení a městské prostředí
<i>Platanus x hispanica</i> 'Pyramidalis'	platan javorolistý	-	-	-	+++	+++	N	15-20/10-12	snáší zasolení a městské prostředí

TAXON		VHODNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odpočívky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
<i>Platanus x hispanica</i> 'Tremonia'	platan javorolistý	-	-	-	+++	+++	N	15-20/7-10	snáší zasolení a městské prostředí
<i>Platanus occidentalis</i> 'Obelisk'	platan západní	-	-	-	+++	+++	N	20-30/6-10	snáší zasolení a městské prostředí
<i>Populus alba</i>	topol bílý	-	+	+	+	+	P	20-30/do 25	celkově velmi odolný, dobře snáší zasolení
<i>Populus tremula</i>	topol osika	-	+	+	+	+	P	15-25/7-12	celkově velmi odolný, dobře snáší zasolení
<i>Prunus avium</i> , <i>P. avium</i> 'Plena'	třešeň ptačí	++	++	++	++	++	P	10-20/10-15	cilivá na zasolení
<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra'	myrobalán třešňový	-	-	-	++	++	N	3-7/4-6	
<i>Prunus x hillieri</i> 'Spire'	slivoň Hillierova	-	-	+	++	++	N	5-8/2-3	cilivá na zasolení
<i>Prunus mahaleb</i>	mahalebka obecná	++	-	+	+	++	P (JV Morava)	4-10/4-8	citlivá na zasolení
<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná	++	++	++	++	++	P	10-15/6-10	cilivá na zasolení, vlhčí humóznější stanoviště
<i>Prunus padus</i> 'Nana'	střemcha obecná	-	-	-	++	++	P	3-4	cilivá na zasolení
<i>Prunus padus</i> 'Watereri'	střemcha obecná	+	+	++	+++	+++	P	6-12/6-10	citlivá na zasolení, delší a výraznější květy + vonné
<i>Prunus sargentii</i> 'Rancho'	třešeň Sargentova	-	-	-	++	++	N	6-9/do 3	cilivá na zasolení
<i>Prunus x schmittii</i>	třešeň Schmittova	-	-	-	++	++	N	5-8/2-3	cilivá na zasolení
<i>Prunus serrulata</i> 'Kanzan'	třešeň pilovitá (sakura)	-	-	-	++	++	N	7-10/5-8	citlivá na zasolení, prověřený
<i>Prunus serrulata</i> 'Royal Burgundy'	třešeň pilovitá (sakura)	-	-	-	++	++	N	6-8/4-6	cilivá na zasolení
<i>Prunus serrulata</i> 'Sunset Boulevard'	třešeň pilovitá (sakura)	-	-	-	++	++	N	6-8/4-6	cilivá na zasolení
<i>Pyrus calleryana</i> 'Chanticleer'	hrušeň Calleriova	-	-	-	++	++	N	7-9/do 5	cilivá na zasolení
<i>Pyrus communis</i>	hrušeň obecná	++	++	++	-	-	P	7-10/5-7	cilivá na zasolení, plody 10cm
<i>Pyrus communis</i> 'Beech Hill'	hrušeň obecná	++	++	++	++	++	P	7-9/5-7	cilivá na zasolení, snáší přísušky a městské prostředí
<i>Quercus cerris</i>	dub cer	+	-	-	-	-	P (Morava)	20-30/10-20	tolerantní k zasolení, teplejší polohy ČR
<i>Quercus frainetto</i>	dub uherský	++	+	+	-	-	P (lokálně J Morava)	20-30/15-25	
<i>Quercus palustris</i>	dub bahenní	-	-	-	++	++	N	15-25/10-15	
<i>Quercus petraea</i>	dub zimní	++	++	++	+	+	P	20-30/15-20	tolerantní k zasolení
<i>Quercus pubescens</i>	dub pýřitý (šípák)	++	++	++	+	+	P	do 15 /do 15	zvláště chráněný druh!
<i>Quercus robur</i>	dub letní	++	++	++	+	+	P	20-40/15-30	tolerantní k zasolení, náchylný k padlí
<i>Quercus robur</i> 'Fastigiata Koster'	dub letní	-	-	-	+	++	P	10-15/3-5	tolerantní k zasolení, náchylný k padlí
<i>Sophora japonica</i>	jerlín japonský	-	-	-	+	+	N	15-25/12-20	teplé oblasti, tolerantní k zasolení
<i>x Sorbopyrus auricularis</i>	hruškojeřáb ouškatý	++	++	++	+	+	N	10-20/6-10	plody 2,5-3cm
<i>Sorbus aria</i> 'Magnifica'	jeřáb muk	++	++	++	+++	+++	P	8-10/4-6	pomaleji rostoucí v nevhodných podmínkách
<i>Sorbus aucuparia</i>	jeřáb ptačí	++	++	++	+++	+++	P	8-12/4-7	pomaleji rostoucí v nevhodných podmínkách, vhodnější převážně do vyšších a vlhčích oblastí
<i>Sorbus aucuparia</i> 'Edulis'	jeřáb ptačí	++	++	++	+++	+++	P	10-15/do 6	pomaleji rostoucí v nevhodných podmínkách, vhodnější převážně do vyšších a vlhčích oblastí
<i>Sorbus intermedia</i>	jeřáb prostřední	++	++	++	+++	+++	N	8-12/do 12	citlivý na zasolení

TAXON		VHODNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odbočky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
<i>Sorbus intermedia</i> 'Brouwers'	jeřáb prostřední	++	++	++	+++	+++	N	8-12/6-9	citlivý na zasolení
<i>Sorbus thuringiaca</i> 'Fastigiata'	jeřáb durýnský	-	-	+	+++	+++	N	5-7/do 3,5	citlivý na zasolení
<i>Sorbus torminalis</i>	jeřáb břek	+	+	+	+	+	P	10-20/7-12	teplejší a sušší polohy ČR
<i>Tilia cordata</i>	lípa srdčitá	++	++	++	+++	+++	P	18-25/10-15	citlivá na zasolení, trpí přísušky
<i>Tilia cordata</i> 'Greenspire'	lípa srdčitá	++	++	++	+++	+++	P	15-18/10-12	citlivá na zasolení, trpí přísušky
<i>Tilia cordata</i> 'Rancho'	lípa srdčitá	++	++	++	+++	+++	P	8-12/4-7	citlivá na zasolení, trpí přísušky
<i>Tilia cordata</i> 'Roelvo'	lípa srdčitá	++	++	++	+++	+++	P	12-15/8-12	citlivá na zasolení, trpí přísušky
<i>Tilia x vulgaris</i> 'Pallida'	lípa obecná	++	++	++	+++	+++	P	20-30/12-20	citlivá na zasolení
<i>Tilia platyphyllos</i>	lípa velkolistá	++	++	++	+++	+++	P	20-40/18-25	citlivá na zasolení
<i>Tilia platyphyllos</i> 'Fastigiata'	lípa velkolistá	+	++	++	+++	+++	P	10-15/5-8	citlivá na zasolení
<i>Tilia tomentosa</i> 'Brabant'	lípa stříbrná	-	-	+	+++	+++	N	20-25/15-20	citlivá na zasolení
<i>Tilia tomentosa</i> 'Silver Globe'	lípa stříbrná	-	-	+	+++	+++	N	4-6/4-6	citlivá na zasolení
<i>Ulmus glabra</i>	jilm horský	+	++	++	+	+	P	25-30/do 20	trpí grafiozou jilmů, oblasti s vyšší nadm. výškou
<i>Ulmus minor</i>	jilm habrolistý	+	++	++	+	+	P	25-30/do 20	trpí grafiozou jilmů,
<i>Ulmus</i> 'Clusius'	jilm	-	+	+	++	++	N	15-20/8-10	citlivý na zasolení, rezistentní k grafioze jilmů
<i>Ulmus</i> 'Dodoens'	jilm	-	+	+	++	++	N	12-15/5-6	citlivý na zasolení, rezistentní k grafioze jilmů
<i>Ulmus</i> 'Lobel'	jilm	-	+	+	++	++	N	12-15/5-6	citlivý na zasolení, rezistentní k grafioze jilmů
<i>Ulmus</i> 'New Horizont'	jilm	++	+	+	++	++	N	12-15/do 10	rezistentní k grafioze jilmů
<i>Ulmus</i> 'Regal'	jilm	++	+	+	++	++	N	18-20/do 8	rezistentní k grafioze jilmů
<i>Ulmus</i> 'Rebona'	jilm	++	++	++	+++	++	N	20-25/do 10	snáší zasolení, rezistentní k grafioze jilmů
Jehličnany									
<i>Juniperus communis</i>	jalovec obecný	-	-	-	-	++	P	5-6/2-4	odpočívky, kruhové objezdy
<i>Juniperus communis</i> 'Compressa', 'Repanda'	jalovec obecný	-	-	-	-	++	P	0,3-0,8	odpočívky, kruhové objezdy
<i>Juniperus communis</i> 'Green Carpet'	jalovec obecný	-	-	-	-	++	P	0,3-0,5	odpočívky, kruhové objezdy
<i>Juniperus horizontalis</i> 'Glauca', 'Wiltonii'	jalovec plazivý	-	-	-	-	++	N	0,3	odpočívky, kruhové objezdy
<i>Ginkgo biloba</i>	jinan dvoulaločný	-	-	-	++	++	N	15-30/10-15	odolný posypové soli, do ulic jen samčí rostliny
<i>Ginkgo biloba</i> 'Tremonia'	jinan dvoulaločný	-	-	-	++	++	N	15-20/3-8	odolný posypové soli, nevytváří semena
<i>Microbiota decussata</i>	mikrobiota křížolistá	+	-	-	++	++	N	0,5-1/2-5	
<i>Picea omorika</i>	smrk omorika	++	+	++	++	+++	N	15-25/2,5-4	štíhlý, citlivý na zasolení
<i>Picea pungens</i> - semenáč	smrk pichlavý	+	-	-	+	+	N	15-20/6-8	lépe kotví než P. abies
<i>Pinus banksiana</i>	borovice Banksova	++	-	-	+	++	N	do 20/7-10	
<i>Pinus mugo</i> , <i>P. mugo</i> 'Gnom'	borovice kleč	+	-	-	-	++	P	2-3/2-3	keřové skupiny, ne poblíž komunikace

TAXON		VHDNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odpočívky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
<i>Pinus nigra</i>	borovice černá	+	-	-	-	-	N	20-25/8-10	invazní potenciál - jen odůvodněné použití + monitoring, odolný vůči solným aerosolům
<i>Pinus sylvestris</i>	borovice lesní	++	+	+	+	+	P	10-30/7-10	solný aerosol způsobuje popálení jehlic
Velké keře (nad 3m) a keřové formy stromů									
V dospělosti tvoří pevnou překážku dle ČSN 736101									
<i>Amelanchier spicata</i>	muchovník klasnatý	++	++	+	+	++	N	1-4	
<i>Amorpha fruticosa</i>	netvařec křovitý	++	+	-	-	-	N	1-4	invazní potenciál - jen odůvodněné použití + monitoring,
<i>Amelanchier sp.</i>	muchovník	++	++	++	+++	+++	N	4-5/4-6	snáší zasolení
<i>Buddleja alternifolia</i>	komule střídavolistá	++	+	-	++	+	N	2-6	vhodná na sušší svahy, spíše teplejší polohy
<i>Cotinus coggygria</i>	ruj vlasatá	++	+	-	**	**	N	2-5	dobře roste na suchých kamenitých či skeletových půdách
<i>Cotoneaster bullatus</i>	skalník puchýřnatý	++	++	+	++	++	N	2-4	po namrznutí dobře regeneruje
<i>Cotoneaster salicifolius</i>	skalník vrbolistý	+	+	-	+	++	N	2-5	po namrznutí dobře regeneruje
<i>Crataegus laevigata</i>	hloh obecný	+	+	+	-	-	P	5-7	citlivý na zasolení
<i>Crataegus monogyna</i>	hloh jednosemenný	+	+	+	-	-	P	5-7	citlivý na zasolení
<i>Cornus mas</i>	dřín obecný	++	++	++	++	++	P	4-5	vápenité půdy
<i>Corylus avellana</i>	líška obecná	+++	+++	+++	++	+	P	5-6	
<i>Euonymus latifolius</i>	brslen širokolistý	++	++	++	+++	+++	N	2-5	
<i>Hippophae rhamnoides</i>	rakytník řašetlákový	+	+	-	-	+	N	3-6	trnité, snáší zasolení
<i>Kolkwitzia amabilis</i>	kolkvie krásná	++	+	-	++	++	N	do 4	nenáročná na stanoviště, velmi dekorativní v květu
<i>Lonicera xylosteum</i>	zimoléz obecný	+++	+++	+++	++	++	P	3-4	
<i>Philadelphus coronarius</i>	pustoryl věncový	++	++	++	+++	+++	N	3-4	bíle kvete
<i>Rhamnus catartica</i>	řašetlák počistivý	+++	+++	++	+	+	P	4-6	
<i>Frangula alnus</i>	krušina olšová	++	++	++	+	+	P	3-5	
<i>Sambucus nigra</i>	bez černý	++	++	++	+	+	P	3-5	
<i>Sambucus racemosa</i>	bez červený	++	++	++	+	+	P	3-5	
<i>Viburnum opulus</i>	kalina obecná	++	++	++	+	+	P	3-5	mšice maková
Keře (1-3m)									
<i>Amelanchier ovalis</i>	muchovník vejčitý	++	++	+	+	++	N	1-3	ojediněle zplaňuje
<i>Aronia melanocarpa</i>	temnoplodec černoplodý	+	+	+	++	++	N	do 2	
<i>Berberis thunbergii cv.</i>	dříšťál Thunbergův	+++	+++	+++	+++	+++	N	1-1,5	
<i>Berberis vulgaris</i>	dříšťál obecný	++	++	++	++	++	P	1-1,5	mezihostitel rzi travní
<i>Buxus sempervirens</i>	zimostráz vřdyzelený	-	-	-	-	+	N	2-3	stálezelený, citlivý na sůl
<i>Caragana arborescens</i>	čimišník stromovitý	++	++	+	++	++	N	2-3	

TAXON		VHDNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odpočívky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
<i>Cornus alba cv. (pouze zelenolisté cv.)</i>	svída bílá	++	+	-	++	++	N	2-3	invazní potenciál - odůvodněné použití + monitoring, pěstebně vhodnější než C.sang.
<i>Cornus sanguinea</i>	svída krvavá	+++	+++	+++	++	++	P	2-3	
<i>Cornus stolonifera cv.</i>	svída výběžkatá	++	+	-	++	++	N	2-3	invazní potenciál - odůvodněné použití + monitoring, snáší přisusky a zasolení, žlutozelené výhony
<i>Cotoneaster dielsianus</i>	skalník Dielsiův	++	++	++	++	++	N	2-3	opadavý
<i>Cotoneaster divaricatus</i>	Skalník rozkladitý	++	++	++	++	++	N	1-2/3	s narůstajícím věkem se rozprostírá do okolí
<i>Cotoneaster integerrimus</i>	skalník celokrajný	++	++	++	++	++	P	do 2	pro silně vysychavá stanoviště, teplejší oblasti ČR
<i>Cotoneaster melanocarpus</i>	skalník černoplodý	++	++	++	++	++	P (pouze Morava)	do 3	odolný vůči nízkým teplotám
<i>Cotoneaster multiflorus</i>	Skalník mnohokvětý	++	++	++	++	++	N	2-3	
<i>Chaenomeles sp.</i>	kdoulovec	+	-	-	++	+++	N	do 3	nenáročný
<i>Euonymus alatus</i>	brslen křídlatý	++	++	++	+	+	N	do 2,5	
<i>Euonymus europaeus</i>	brslen evropský	++	++	++	+	+	P	2-3	masivně napadán předivkou zhoubnou
<i>Euonymus verrucosus</i>	brslen bradavičnatý	++	++	++	+	+	P	2-3	pouze v teplejších oblastech na Moravě
<i>Forsythia intermedia cv.</i>	zlatice prostřední	++	++	++	++	++	N	1,5-2,5	vhodnější je použití kultivarů
<i>Hydrangea arborescens</i>	hortenzie stromečkovitá	-	-	-	-	++	N	do 3	lokální použití
<i>Hydrangea paniculata</i>	hortenzie latnatá	-	-	-	-	++	N	do 1,8	lokální použití
<i>Ligustrum vulgare cv.</i>	ptačí zob obecný	+++	+++	+++	+++	+++	P	2-3	
<i>Philadelphus sp.</i>	pustoryl	++	++	++	++	++	N	1-1,5	
<i>Physocarpus opulifolius (pouze zelenolisté cv.)</i>	tavola kalinolistá	++	+	-	++	++	N	2-3	invazní potenciál - odůvodněné použití + monitoring, odolný
<i>Prunus laurocerasus</i>	bobkovišeň lékařská	-	-	-	++	++	N	1-2	snáší zasolení, často namrzá
<i>Pyracantha coccinea cv.</i>	hlohyně šarlatová	-	-	-	++	++	N	2-2,5	invazní potenciál - odůvodněné použití + monitoring, stálezelená, okrasné plody
<i>Ribes sanguineum cv.</i>	meruzalka krvavá	++	++	++	++	++	N	1,5-2	
<i>Rosa glauca</i>	růže sivá	++	++	++	++	++	P	1,5-2,5	vyšší polohy
<i>Rosa rubiginosa</i>	růže vinná	++	++	++	++	++	P	do 2	vhodná na slunné sbahy
<i>Salix purpurea</i>	vrba nachová	++	++	++	+	+	P	do 3	vlhká až podmáčená místa
<i>Sorbaria sorbifolia</i>	Jeřábovec jeřábolistý	++	+	-	+	-	N	do 3	rozpínavá, tendence ke zplanění
<i>Spiraea x bumalda (pouze zelenolisté cv.)</i>	tavolník Bumaldův	+	-	-	++	++	N	0,5-1,5	odolný, nenáročný
<i>Spiraea betulifolia</i>	tavolník březolistý	+	-	-	++	++	N	0,5-1,5	odolný, nenáročný
<i>Spiraea x cinerea, S. nipponica</i>	tavolník popelavý, t. nipponský	++	++	++	++	++	N	1-1,5	nízké nároky na péči
<i>Spiraea douglasii</i>	tavolník Douglasův	++	++	++	++	++	N	1-1,5	
<i>Spiraea prunifolia</i>	Tavolník slivoňolistý	++	++	++	++	++	N	do 3	může namrzat
<i>Spiraea x vanhouttei</i>	tavolník van Houtteův	++	++	++	++	++	N	2-2,5	

TAXON		VHODNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odbočky s ČSPHM + nádraží (vlak)			
<i>Staphylea pinnata</i>	klokoč zpeřený	-	-	+	++	++	P	2-3	lokální použití
<i>Syringa vulgaris</i>	šeřík obecný	+	+	-	++	++	N	2-3	invazní potenciál - odůvodněné použití + monitoring, snáší zasození
<i>Syringa chinensis</i>	šeřík čínský	+	+	-	++	++	N	2-3	
<i>Tamarix sp.</i>	tamaryšek	+	-	-	+	+	N	2-3	i do středových dělicích pásů
<i>Viburnum lantana</i>	kalina tušalaj	+++	+++	+++	+++	+++	P	2-3	snáší zasození
<i>Weigela florida (pouze zelenolisté cv.)</i>	vajgela květnatá	++	+	+	+++	+++	N	2-3	odbočky
Keře (do 1m)									
<i>Cotoneaster dammeri</i>	skalník Dammerův	+	+	+	+++	+++	N	0,2-0,3	plazivý, stálezelený, svahy
<i>Cotoneaster horizontalis</i>	skalník vodorovný	+	+	+	++	++	N	0,7	stálezelený, svahy
<i>Cotoneaster salicifolius 'Gnom', 'Repens', 'Parkteppich'</i>	sklaník vrbolistý	+	+	+	+++	+++	N	0,3-0,4	plazivý, stálezelený, náhrada trávníků na svazích
<i>Cytisus nigricans</i>	čilimník černající	+++	+	+	+	+	P	do 2	vhodný na chudé kamenité svahy
<i>Deutzia gracilis</i>	Trojpek něžný	+	+	++	++	++	N	do 1	ne vysychavé půdy, zcela mrazuvzdorný, dekorativní
<i>Euonymus fortunei cv. (vyjma žlutolistých odrůd)</i>	brslen Fortuneův	+	+	+	+	+++	N	0,3-0,5	stálezelený, svahy
<i>Genista tinctoria</i>	kručinka barviřská	++	+	+	+	+	P	do 1	chudé kamenité půdy
<i>Chaenomeles sp.</i>	kdoulovec	+	-	-	++	+++	N	do 1	nenáročný, lokální použití
<i>Jasminum nudiflorum</i>	jasmín pravý	-	-	-	+	+	N	1-3	větve přepadavé, kvete v I.-III.
<i>Lonicera nitida</i>	zimoléz lesklý	-	-	-	+	++	N	0,7-1	občas namrzá
<i>Potentilla fruticosa cv.</i>	mochna křovitá	++	++	+	+++	+++	N	0,5-1	dlouhé kvetení, svahy
<i>Prunus fruticosa</i>	třešeň křovitá	++	++	+	+	+	P	do 1,5	teplá vysychavá stanoviště
<i>Prunus tenella</i>	mandloň nízká	++	+	+	+	+	P	do 1	teplá vysychavá stanoviště
<i>Ribes alpinum</i>	meruzalka alpská	+++	+++	+++	+++	+++	P	1-1,2	
<i>Rosa pimpinellifolia</i>	růže bedrníkolistá	++	+	+	+	+	P	do 1	vysychavé svahy
<i>Rosa rugosa</i>	růže svrasklá	+++	+++	+++	+++	++	N	1-1,3	propustné půdy, snáší zasození
<i>Rosa sp. - sorta půdopokryvné</i>	růže	+	+	+	+++	+++	N	do 1	omezené použití, nutný správný výběr velikostní odrůdy po dané stanoviště
<i>Stephanandra incisa</i>	korunatka klaná	+	+	+	+++	+++	N	do 1,2	zpevnění svahů
<i>Symphoricarpos x dorenbosii</i>	pámelník Dorenbosův	+	+	+	+++	+++	N	do 1,5	zcela nenáročná, téměř neodnožuje
<i>Symphoricarpos x chenaultii 'Hancock'</i>	pámelník Chenaultův	+	+	+	+++	+++	N	0,5-1	svahy
<i>Syringa meyeri</i>	šeřík Meyerův	+	+	+	+++	+++	N	1	
<i>Syringa microphylla</i>	šeřík malolistý	+	+	+	+++	+++	N	1	
<i>Vinca major</i>	barvínek větší	+	+	+	++	++	N	0,1-0,3	opěrné stěny
<i>Vinca minor</i>	barvínek menší	+	+	+	++	++	P	0,1-0,3	náhrada trávniku, stín

TAXON		VHODNÉ UMÍSTĚNÍ:					Původní dřeviny a jejich kultivary (P)/Nepůvodní dřeviny (N)	Velikost (m) výška/šířka	POZNÁMKA
LATINSKÝ NÁZEV	ČESKÝ NÁZEV	dálnice + silnice pro motorová vozidla	Silnice I. + II. třídy	Silnice III. třídy + místní a účelové komunikace	Průjezdni úseky obcí	Odpočívky s ČSPHM + nádraží (vlak)			

Pnucí dřeviny									
<i>Actinidia arguta</i>	<i>aktinidie význačná</i>	+	+	+	++	++	N	3-5	nutná konstrukce
<i>Celastrus orbiculatus</i>	<i>zimokeř okrouhlostý</i>	++	++	++	++	++	N	10+	odolný, nenáročný, nutná konstrukce
<i>Clematis montana</i>	<i>plamének horský</i>	+	+	+	+++	+++	N	3-5	intravilán, odpočívky, potřebuje konstrukci
<i>Clematis tangutica</i>	<i>plamének tangutský</i>	+	+	+	+++	+++	N	3-5	vitální, bohatě kvete, odpočívky, potřebuje konstrukci
<i>Hedera helix</i>	<i>břečťan popínavý</i>	++	++	++	++	++	P	4-6	stálezelený, samopnoucí, zpočátku pomalu roste, umístění na sever
<i>Hydrangea petiolaris</i>	<i>hortenzie popínavá</i>	++	++	++	++	++	N	4-10	samopnoucí, vhodná do polostínu až stínu, velice efektní, výrazně kvete
<i>Lonicera sp.</i>	<i>zimoléz</i>	-	-	-	++	++	N	2-4	omezené použití, potřebuje konstrukci
<i>Parthenocissus tricuspidata cv.</i>	<i>loubinec trojlaločný</i>	+++	+++	+++	+++	+++	N	8-12	samopnoucí, nejhodnější, protihlukové stěny
<i>Parthenocissus quinquefolia</i>	<i>loubinec pětilistý</i>	++	+	-	++	++	N	8-15	invazní potenciál - odůvodněné použití + monitoring, protihlukové stěny
<i>Campsis radicans</i>	<i>trubač kořenující</i>	-	-	-	+++	+++	N	15-20	odpočívky, intravilán, potřebuje konstrukci
<i>Wisteria sp.</i>	<i>vistárie</i>	-	-	-	++	++	N	15-20	ovíjí, nutná pevná konstrukce
<i>Humulus lupulus</i>	<i>chmel otáčivý</i>	+	+	+	+	+	P	6-8	vytrvalá bylina, ovíjí, nutná pevná konstrukce, omezené použití, např. gabionové stěny
<i>Vitis coignetiae</i>	<i>réva japonská</i>	++	++	++	++	++	N	10	vyžaduje a vlhčí a humóznější půdu
Vysvětlivky:									

+++	velmi vhodná dřevina
++	vhodná dřevina
+	méně vhodná dřevina
-	nevhodná dřevina
cv.	včetně kultivarů

Zpracováno dle:

Koblížek, J., 2006: Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků. Sursum, Tišnov.

Úradníček L., Maděra P. a kol., 2001: Dřeviny České republiky. Matice Lesnická, spol. s r.o., Písek.

Málek Z., Horáček P., Kiesenbauer Z., 2012: Stromy pro sídla a krajinu. Vydavatelství Ing. Petr Baštan, Arboeko, s.r.o., Olomouc.

Bažant V., Úradníček L., 2018: Keře. Academia, Praha.

Příloha č. 4 Druhy a odrůdy ovocných dřevin pro výsadby k silnicím II. a III. třídy a místním a účelovým komunikacím

Jabloně	Hrušně	Třešně	Slivoně
Astrachán bílý	Ananaska česká	Annonayská	Anna Späth
Banánové zimní	Avranšská	Badacsonská černá	Čačanská lepotica
Batul	Boscova lahvice	Burlat	Čačanská najbolja
Baumannova reneta	Clappova	Dönissenova	Čačanská raná
Bernské růžové	Dielova	Doupovská černá	Elena
Black Ben	Hardyho	Droganova	Erssingerská
Boikovo	Hohensaatenská	Grollova	Esslingenská
Cikánka	Charneuská	Hedelfingenská	Haganta
Croncelské	Jakubka česká	Chlumecká raná	Hanita
Červené tvrdé	Konference	Karešova	Herman
Hammersteinovo	Koporečka	Kassinova raná	Chrudimská
Herrnhutské	Kozačka štuttgartská	Kaštánka	Malvazinka
Hvězdnatá reneta	Madame Verté	Koburská raná	Mirabelka nancyská
Karmelitská reneta	Máslovka římská	Kordia	Oullinská
Kaselská reneta	Mechelenská	Ladeho pozdní	Presenta
Kožená reneta zimní	Merodova	Libějovická	Stanley
Landsberská reneta	Muškatelka letní	Lyonská raná	Špendlík žlutý
Matčino	Muškatelka šedá	Medovka	Valjevka
Nathusiovo	Muškatelka turecká	Napoleonova	Wangenheimova
Ontario	Nagevicova	Pivovka	Wazonova renkloda
Panenské české	Pařížanka	Rychlice německá	
Parména zlatá zimní	Pstružka	Skalka	
Punčové	Salisburyho	Srdcovka přeúrodná	
Schmidtbergerova reneta	Solanka	Těchlovická	
Strauwaldova parména	Solnohradka	Troprihterova	
Strýmka	Šídlenka	Tygrovaná	
Watervlietské mramorované	Špinka	Vítovka molitorovská	
Wealthy	Virgule	Vlkova obrovská	

Zpracoval:
Ing. Stanislav Boček, Ph.D.

**Příloha č. 5 Seznam zpracovávaných Standardů péče o přírodu a krajinu
(Arboristické standardy)**

01	Kontroly, hodnocení, plánování
01 001	Hodnocení stavu stromů
01 002	Ochrana dřevin při stavební činnosti
02	Technologické postupy
02 001	Výsadba stromů
02 002	Řez stromů
02 003	Výsadba a řez keřů a lián
02 004	Bezpečnostní vazby a ostatní stabilizační systémy
02 005	Kácení stromů
02 006	Ochrana stromů před úderem blesku
02 007	Úprava stanovištních poměrů dřevin
02 008	Zakládání a péče o porosty dřevin
02 009	Speciální zásahy na stromech
02 010	Péče o dřeviny kolem veřejné dopravní infrastruktury
02 011	Péče o dřeviny kolem veřejné technické infrastruktury

© 2020 Mendelova univerzita v Brně
Lesnická a dřevařská fakulta
Zemědělská 3
613 00 Brno

© 2020 Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11

SPPK A02 010
www.standardy.nature.cz

2020